

Sprawozdanie z działalności w roku 2020.

1. Wstęp
2. Udział w pracach gremiów dialogu społecznego
 - a) Zespół Gospodarki i rynku pracy RDS
 - b) Zespół Funduszy europejskich RDS
 - c) Posiedzenia plenarne RDS
 - d) Komisja Gospodarki i Systemu Ekonomicznego
 - e) Komitet Umowy Partnerstwa
 - f) Podkomitet ds. efektywności
 - g) Podkomitet ds. koordynacji środków
 - h) Podkomitet ds. partnerstwa
 - i) Komitet Monitorujący POWER
 - j) GRUPA ROBOCZA ds. ewaluacji
 - k) GRUPA ROBOCZA ds. równości
 - l) Grupy robocze ds. KPO
 - m) Zespół międzyresortowy ds. NDS
3. Inicjatywy
4. Udział w procesie legislacyjnym
5. Szkolenia
6. Konferencje

Ad1. Wstęp

Sprawozdanie jest wypośrodkowane zawiera informacje kluczowe i potrzebne na wstępnym etapie oceny tematów. Zainteresowanym udzielię szerszych i pełnych informacji. Nie jest celem rozbudowanie sprawozdania do ponad 800 stron.

Ad2. Udział w pracach gremiów dialogu społecznego

Ad a) Zespół Gospodarki i Rynku Pracy RDS

W 2020r. uczestniczyłem jako ekspert w 7 posiedzeniach Zespołu. Podczas każdego posiedzenia zgłaszałem merytoryczne uwagi a w trzech przypadkach omawialiśmy przygotowane z mojej inicjatywy opracowania i propozycje.

1. W dniu 12 lutego 2020 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu do spraw polityki gospodarczej i rynku pracy pod przewodnictwem Leszka Miętka przedstawiciela Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Spotkanie miało charakter organizacyjny. Członkowie Zespołu ustalili wspólnie terminarz posiedzeń Zespołu w 2020 roku. Omówiono także sposób przyjmowania przez Zespół procedowanej problematyki.

W posiedzeniu udział wzięli Andrzej Malinowski Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego oraz były Przewodniczący Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy. W swojej wypowiedzi przedstawił tematy prac rozpatrywane przez Zespół podczas jego przewodnictwa.

Członkowie Zespołu wskazali najważniejsze kwestie wymagające włączenia w prace Zespołu. Wśród nich znalazły się między innymi: ocena stanowiska Zespołu w sprawie utworzenia Funduszu Kompetencji i Kwalifikacji, problemy związane z Funduszem Pracy oraz ocena stanowiska Zespołu w sprawie działań na rzecz poprawy konkurencyjności krajowej branży hutniczej.

2. W dniu 27 maja 2020 roku odbyło się posiedzenie Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy. Członkowie Zespołu oraz zaproszeni goście wzięli udział w wideokonferencji, podczas której dyskutowano o sytuacji w przedsiębiorstwach transportowych wywołanej pandemią koronawirusa.

W spotkaniu uczestniczyli pani Alina Nowak Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pan Rafał Weber Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, pan Andrzej Bittel Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, pan Krzysztof Mamiński Prezes PKP S.A., pan Bartosz Piechota Wiceprezes PGL S.A., pan Rafał Sekuła Doradca Zarządu PGL S.A., przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury, przedstawiciel Ministerstwa Aktywów Państwowych, przedstawiciel Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, statutowi członkowie Zespołu oraz eksperci zgłoszeni przez organizację pracowników i pracodawców.

Pierwsza część posiedzenia poświęcona została omówieniu przez przedstawicieli wszystkich stron sytuacji w poszczególnych gałęziach transportu: sektorze lotniczym, sektorze kolejowym, sektorze drogowym oraz sektorze morskim.

Partnerzy społeczni zwrócili uwagę na konieczność wsparcia przez rząd omawianej gałęzi gospodarki, aby po otwarciu granic polski transport był gotowy do podjęcia globalnej konkurencji. Podkreślono wagę utrzymania miejsc pracy oraz zapewnienia pracownikom godziwych wynagrodzeń. Poruszono również kwestię zaniżonych stawek frachtów, nieuczciwej konkurencji oraz braku odpowiedzialności finansowej ze strony zleceniodawców. Strona społeczna wysunęła między innymi propozycję przedłużenia terminów płatności za paliwo w spółkach Skarbu Państwa, opracowania szczegółowych procedur sanitarnych umożliwiających zwiększenie limitów podróży w pojazdach. Zapelowano również o włączenie do tzw. tarczy antykryzysowej transportu towarowego.

Strona rządowa odniosła się do aktualnie funkcjonujących form wsparcia sektora transportowego takich jak: zwiększenie wsparcia finansowego dla linii użyteczności publicznej, refinansowanie umów leasingowych oraz finansowanie lub współfinansowanie płatności podatku od środków transportowych. Zaznaczono, iż sytuacja w przedmiotowej branży będzie stopniowo się poprawiać wraz z wdrażaniem kolejnych etapów odmrażania gospodarki.

Przedstawiciele przedsiębiorstw transportowych szczególnie podkreślili wagę utrzymania miejsc pracy w sektorze transportowym. Jednocześnie wyrazili nadzieję na stopniowe wychodzenie z kryzysu dzięki luzowaniu kolejnych obostrzeń wynikających z pandemii.

W kolejnej części spotkania omówiono kwestię rozpoczęcia prac legislacyjnych nad zmianami w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej. Wśród rekomendacji strony pracowników znalazły się zmiany w zakresie warunków sanitarno-socjalnych oraz regulacji dotyczących warunków higieniczno-sanitarnych

3. W dniu 18 czerwca 2020 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego. Posiedzenie przeprowadzono w formie wideokonferencji. Dyskusję poświęcono polityce państwa w obszarze energetyki i górnictwa.

Podczas pierwszej części spotkania strony omówiły sytuację energetyczną Polski. W tej kwestii Ministerstwo Klimatu odniosło się do dokumentu Unii Europejskiej „Europejski Zielony Ład” oraz do Strategii Energetycznej Polski. Ministerstwo Aktywów Państwowych odniosło się do Krajowego planu na rzecz energii i klimatu oraz dokumentu Polityka Energetyczna Polski. Przedstawiciele Ministerstwa Aktywów Państwowych wspomnieli o inwestycjach związanych z odnawialnymi źródłami energii oraz energią atomową. Zadeklarowali ograniczenie zużycia węgla, przy czym zapewnili, że nie zostanie on obecnie wyeliminowany z sektora energetycznego. Partnerzy społeczni odwołali się do potrzeby lepszego jakościowo dialogu oraz kwestii neutralności klimatycznej Polski.

Partnerzy społeczni podkreślili potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Polski. Odniesiono się również do sytuacji w branży górniczej oraz energetycznej spowodowanej spowolnieniem gospodarczym wynikającym z pandemii koronawirusa. W tej kwestii zwrócono szczególną uwagę na zagrożenia dla przedsiębiorców oraz ryzyko utraty miejsc pracy.

Druga część spotkania została poświęcona krótkiemu przedstawieniu kwestii związanych ze złą sytuacją na rynku branży motoryzacyjnej w Polsce. Zwrócono uwagę na długi okres zawieszenia działalności firm działających w omawianym sektorze. Odniesiono się do potrzeby szczegółowego omówienia zagadnień dotyczących kryzysu branży motoryzacyjnej podczas kolejnego posiedzenia Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy

4. W dniu 8 lipca 2020 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego w formie wideokonferencji. Spotkanie poświęcono kwestii problemów w przemyśle motoryzacyjnym wywołanych pandemią koronawirusa.

W wideokonferencji udział wzięli pani Alina Nowak Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pan Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych, przedstawiciele Ministerstwa Finansów, przedstawiciel Ministerstwa Rozwoju, członkowie Zespołu oraz zgłoszeni przez organizacje RDS eksperci.

Podczas pierwszej części posiedzenia omówiono krótko dwa przyjęte przez stronę pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS dokumenty: Stanowisko z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym oraz stanowisko z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie pogarszającej się kondycji finansowej przedsiębiorstw energochłonnych. Poruszono również kwestie prac Trójstronnych Zespołów Branżowych.

Następnie przedstawiciel Konfederacji Lewiatan nakreślił aktualną sytuację w branży przemysłu motoryzacyjnego. Podkreślił, że kryzys dotknął nie tylko producentów, ale również powiązanych z nimi dostawców. Jako dodatkową przyczynę zapaści omawianej branży, oprócz trwającego od kilku do kilkunastu tygodni zamknięcia produkcji, wskazał znaczący spadek popytu oraz wysokie koszty środków ochrony pracowników.

Wśród propozycji pomocy dla branży wskazano: wprowadzenie dopłat do zakupu nowych samochodów, zmianę Kodeksu pracy celem wydłużenia maksymalnych okresów rozliczeniowych do 12 miesięcy oraz uregulowania kwestii pracy zdalnej, stworzenie kompleksowego programu pozwalającego przedsiębiorcom dostosowanie produkcji do norm Europejskiego Zielonego Ładu.

Strona pracowników w odniesieniu do propozycji zmian Kodeksu pracy jednoznacznie podkreśliła konieczność włączenia do nowelizacji ochrony miejsc pracy oraz zmiany w zakresie układów zbiorowych pracy. Odniesiono się także do problemów pracowników związanych z automatyzacją stanowisk pracy.

5. 10 września 2020 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS w formie wideokonferencji. Spotkanie poświęcono zapowiadanej przez stronę rządową reformie administracji publicznej oraz problemom branży spożywczej. W posiedzeniu stronę rządową reprezentowali Michał Dworczyk, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Marlena Małąg, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Alina Nowak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Minister Michał Dworczyk przedstawił plan reformy administracji publicznej. Poinformował partnerów społecznych o prowadzonych we wszystkich ministerstwach analizach dotyczących zakresu ich kompetencji. Wskazał także na konieczność optymalizacji pracy administracji publicznej, jednocześnie deklarując stopniowe wprowadzanie zmian.

Strona pracowników negatywnie zaopiniowała planowaną reformę administracji publicznej powołując się na prognozy wzrostu wskaźnika bezrobocia.

W trakcie dyskusji odniesiono się do problemów, z jakimi borykają się w związku z pandemią koronawirusa branże: spożywcza, hotelarska i gastronomiczna. W tej kwestii partnerzy społeczni zwrócili uwagę na konieczność podjęcia rozmów we właściwym Trójstronnym Zespole Branżowym. Jednocześnie ustalono wstępny zarys procedowania nad Stanowiskiem strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego w sprawie problemów branży spożywczej i turystycznej. Członkowie Zespołu odnieśli się również krótko do propozycji zmiany wcześniej przyjętego Stanowiska strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym. Uzgodniono, iż zostanie ono poddane ponownemu głosowaniu.

6. W dniu 20 października 2020 roku odbyło się posiedzenie Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy. Przez wzgląd na obostrzenia związane z pandemią koronawirusa spotkanie odbyło się w formie wideokonferencji. Obradom Zespołu przewodniczył Pan Leszek Miętek z OPZZ.

Strona rządowa była reprezentowana przez Pana Zbigniewa Grygłasa, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych; Pana Marka Wałęskiewicza, Dyrektora Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej; Pana Jan Staniłko, Zastępcy Dyrektora Departamentu Innowacji w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii; Panią Bożenę Lenart z Departamentu Prawa Pracy w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz przez zespół ekspertów z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Podczas dyskusji partnerzy społeczni wyrazili obawy wobec projektowanych rozwiązań dotyczących cyberbezpieczeństwa. Organizacje mówiły o potencjalnym zaburzeniu ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych; możliwości negatywnej ingerencji w swobodę konkurencyjności oraz o prawdopodobnej likwidacji miejsc pracy. Prognozowano także wzrost wykluczenia cyfrowego w Polsce po wprowadzeniu zapisów projektu ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.

Strona rządowa zadeklarowała, że projektowane zapisy prawa nie wykluczają żadnej konkretnej firmy, a wskaźniki przyjęte do przeprowadzenia weryfikacji cyberbezpieczeństwa będą obiektywne.

W trakcie posiedzenia Zespołu poruszono także kwestię związaną z wprowadzeniem dodatkowej niedzieli handlowej w dniu 27 grudnia 2020 r. Strona pracodawców

przedłożyła argumenty związane z problemami logistycznymi dostawców i organizacyjnymi sklepów, kwestią marnowania żywności oraz możliwością naruszenia zasad dystansu społecznego wprowadzonego w związku z pandemią koronawirusa, podczas robienia przedświątecznych zakupów. Związki zawodowe zwróciły natomiast uwagę na niedobór pracowników w sektorze handlu.

W opozycji strona związkowa zaznaczyła, że przed Świątami Bożego Narodzenia konsumenci będą mogli zrobić zakupy zgodnie z reżimem sanitarnym ponieważ ustawa w okresie przedświątecznym przewiduje dwie niedziele handlowe. Ponadto organizacje związkowe wskazały iż w dniu 27 grudnia.2020r. konsumenci będą mogli skorzystać z usług mikroprzedsiębiorców. Podkreślono, iż prawo nie zabrania pracy centrów logistycznych i sklepów w celu wypakowywania towarów w niedzielę.

7. W dniu 10 grudnia 2020 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS. Podczas spotkania omówiono kwestię problemów związanych z koniecznością zastosowania trwałych rozwiązań strukturalnych w utrzymaniu zatrudnienia. Podjęto także dyskusję dotyczącą projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw.

Wśród postulatów partnerów społecznych dotyczących rozwiązań zmierzających do utrzymania zatrudnienia znalazły się między innymi zmiany dotyczące wypłaty zasiłku postojowego, w tym finansowanie przestojów ekonomicznych przez Państwo ze składek odprowadzanych przez zatrudnionych i przedsiębiorców oraz zwiększenie okresu rozliczeniowego poprzez utworzenie kont czasu pracy. Podczas dyskusji przedstawiciele strony pracowników zwrócili również uwagę na konieczność podpisania właściwego porozumienia pomiędzy organizacjami związkowymi, a pracodawcą, w zakresie okresu prowadzenia wypłat środków związanych z przestojem.

W odniesieniu do przedstawionych propozycji przedstawicielka strony rządowej podkreśliła, iż wprowadzenie ewentualnego ubezpieczenia od bezrobocia jest dużą zmianą systemową, nie instrumentem pomocowym związanym z wystąpieniem pandemii koronawirusa. Jednocześnie poinformowała, że na pomoc przedsiębiorcom od kwietnia przeznaczono 104 miliardy złotych, w tym 30 miliardów złotych na ochronę miejsc pracy, a stopa bezrobocia pozostaje na relatywnie niskim poziomie. Strona rządowa przekazała także informację na temat tzw. tarczy branżowej, która w swoich zapisach przewiduje między innymi dopłaty do wynagrodzeń dla osób zatrudnionych na umowę o pracę oraz umowę zlecenie. Wskazano również na rozwiązania pomocowe takie jak dopłaty do kosztów stałych, czy dopłaty na zmianę i podnoszenie kwalifikacji.

W kolejnej części spotkania partnerzy społeczni odnieśli się do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw. Jako główny postulat partnerzy społeczni przedstawili rozszerzenie katalogu kwalifikacji zawodowych uprawniających do ubiegania się o uzyskanie statusu diagnosty przeprowadzającego badania techniczne pojazdów o dyplom mistrzowski w zawodzie – mechanik pojazdów samochodowych.

Ad b) Zespół Funduszy europejskich RDS

Statystyka:

Ilość odbytych posiedzeń autonomicznych – 4

Ilość posiedzeń Zespołu – 3
Ilość wypracowanych stanowisk – 16
Ilość wspólnych inicjatyw – 6
Ilość opiniowanych dokumentów - 161

Wstęp.

W roku 2020 ze względu na specyficzne warunki musieliśmy zmienić zasady funkcjonowania i wypracowywania stanowisk do otrzymywanych dokumentów. Zmieniliśmy też strategię działania i inaczej ustawiliśmy priorytety funkcjonowania.

Na początku roku ustaliliśmy wzmocnienie prac nad przygotowaniem dokumentów dotyczących nowego okresu programowania mając na uwadze rolę partnerów społecznych i ich rolę w tym procesie. Ustaliliśmy szereg spotkań i harmonogram prac dążących do ustalonego celu.

Syntetyczne działania podjęte przez Zespół:

- 1. aktywne włączenie się w prace Europejskiego Zielonego Ładu i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji**
- 2. wsparcie budowy potencjału partnerów społecznych i rozwoju dialogu społecznego w przyszłej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego+**
- 3. pilne opracowanie w związku z koronawirusem rozwiązań prawnych chroniących realizujących projekty.**
- 4. wykorzystania pozostałych środków w działaniu 2.20 na projekty dla partnerów społecznych (ponad 3 mln zł). 2.20 - Wysokiej jakości dialog społeczny w zakresie dostosowania systemów edukacji i szkolenia do potrzeb rynku pracy.**
- 5. Zapewnienie naszego udziału w pracach nad Krajowym Planem Odbudowy**

Ad1. Na początku roku ustaliliśmy zasady komunikacji i koordynacji działań. Ustaliliśmy aktywne włączenie się w prace Europejskiego Zielonego Ładu i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Podczas spotkań do połowy marca zajmowaliśmy się tymi ważnymi tematami i analizowaliśmy możliwości ich realizacji.

Z inicjatywy OPZZ odbyło się spotkanie autonomiczne podczas którego partnerzy społeczni Zespołu ustalili:

- podczas najbliższego posiedzenia omówimy projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.
- Zespół ds. funduszy europejskich podejmie kroki mające na celu ustanowienie działań w przyszłej perspektywie finansowej UE na rzecz wzmocnienia potencjału partnerów społecznych. Po raz kolejny zostaną podjęte rozmowy dotyczące przygotowania przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej ekspertyzy ws. wsparcia na rzecz budowy potencjału partnerów społecznych w krajach Unii Europejskiej, do opracowania której Ministerstwo zobowiązało się w listopadzie 2019 roku.
- Prace Zespołu ds. funduszy europejskich będą skoordynowane z pracami Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz pracami Podkomitetów Komitetu Umowy Partnerstwa i komitetów monitorujących, których członkami są członkowie Zespołu.
- Członkowie Zespołu zwrócą się do strony rządowej z wnioskiem o włączenie partnerów społecznych nie tylko w opiniowanie programów z udziałem środków UE, ale także w ich przygotowanie.
- Przewodniczący Zespołu, w imieniu jego członków wystąpi do przedstawicieli Polski w Parlamencie Europejskim celem organizacji spotkania, podczas którego omówiony zostanie rzeczywisty wpływ partnerów społecznych na strategiczne dokumenty UE

Temat w związku z pandemią i niejasną sytuacją w tym temacie jest omawiany na marginesie innych pilnych działań.

Podczas dyskusji nad nowymi tematami zgłoszonymi przez Lewiatan (zielony ład, środki na działania interwencyjne) zgłosiłem postulat aby te tematy omówić na wspólnym posiedzeniu obu Zespołów funduszy i gospodarczym. Propozycje przyjęto. Zwróciłem się do Przewodniczącego J.Klimka aby ustalił jakie planowane są w Brukseli zmiany w EZŁ w związku z Covidem. Informacje JK przekaże na posiedzeniu Zespołu.

Ad2. Pod koniec lutego wspólnie przygotowaliśmy program obrad Zespołu, Temat promocji funduszy europejskich po wcześniejszych krytycznych uwagach OPZZ do propozycji strony rządowej (marginalizacja roli partnerów społecznych przy wzmocnieniu roli TVP) znalazł się w programie obrad.

5 marca podczas posiedzenia strona rządowa przedstawiła informacje na temat wsparcia dla budowy potencjału partnerów społecznych i rozwoju dialogu społecznego w przyszłej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego+ oraz omówiła stan negocjacji nowej Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027.

Odniosłem się do wypowiedzi Pani Miki MFiPR zwracając uwagę na kwestię Zielonego Ładu pokazując, gdzie są już zamieszczone zapisy dotyczące znaczenia partnerów społecznych. Zwróciłem uwagę na możliwość posiłkowania się tym dokumentem.

Poprosiłem o dosłanie projektu ustawy wdrożeniowej, aby można było dokładniej przeanalizować go w ramach prac Zespołu. Zwróciłem uwagę na przewidywane opóźnienia na szczeblu krajowym i wyraziłem zaniepokojenie, czy szczebel regionalny będzie miał wystarczająco dużo czasu na właściwe przygotowanie się i rzetelną ocenę.

Strona rządowa przedstawiła Projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i omówiła przygotowany projekt stanowiska RP.

Odniosłem się do przeniesienia kwestii energii między Ministerstwem Aktywów Państwowych a Ministerstwem Klimatu. Zapytałem na podstawie jakiej bazy danych Komisja Europejska przygotowała aneks”D”.

Ekspert OPZZ K. Pietrzak wskazała, że do OPZZ nie wpłynęły dokumenty dotyczące zielonego ładu oraz sprawiedliwej transformacji w terminie, o którym mowa w ustawie. Stwierdziła, że posiedzenie ma charakter informacyjny, a nie konsultacyjny. Zadała pytanie o to jak partnerzy społeczni będą włączeni w proces realizacji sprawiedliwej transformacji. Wskazała, że rozmowa powinna dotyczyć również dialogu społecznego a nie tylko wydawania pieniędzy. Zwróciła uwagę na informację Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych, które stawia nas w niekorzystnej sytuacji odnośnie rozporządzania funduszami. Stwierdziła, że partnerzy społeczni muszą zostać włączeni do pisania aktów prawnych i procedury ich wdrażania.

Przekazano Informację na temat prac Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Zapytałem o tryb w jakim członkowie Europejskiego Komitetu Społecznego będą procedować nad Nowym Zielonym Ładem. Przewodniczący

J. Klimek jako członek komitetu wskazał, że kwestia Zielonego Ładu zostanie poruszona podczas posiedzenia plenarnego, które odbędzie się 19 marca br

Wnioskowaliśmy o przeprowadzenie ekspertyzy dot. wsparcia na rzecz budowy potencjału partnerów społecznych w krajach Unii Europejskiej – omówiono tryb dalszych działań dot. wykonania tego zadania

Na mój wniosek strona rządowa odniosła się do uwag w temacie: - Udział partnerów społecznych w promocji funduszy europejskich:

M. Dziubek-Grudzińska MFiR poinformowała, że w 2019 roku przeprowadzono dwie edycje konkursu o funduszach, w których wzięło udział 55 wykonawców ze strony społecznej. Obecnie planowanych jest kilka większych projektów obejmujących działania promocyjne, edukacyjne i informacyjne dotyczących funduszy europejskich i programów dostępność plus. Zwróciła uwagę na znaczącą rolę partnerów przy pomocy w dotarciu do grup społecznych takich jak seniorzy. Zadeklarowała gotowość do spotkań, celem omówienia tej kwestii. Wyraziłem niezadowolenie ze sposobu, w jaki prowadzona jest promocja funduszy europejskich. Zaapelowałem, aby uwzględnić partnerów społecznych w działaniach promocyjnych.

Poruszyłem temat spowolnienia gospodarczego z powodu Brexitu oraz koronawirusa. Podkreśliłem że w ostatnim kryzysie RDS opracowała działania antykryzysowe. Zwróciłem uwagę na potrzebę analizy wskaźników oraz funduszy, które należy przeznaczyć na konkretne zadania.

W miesiącu czerwcu analizowaliśmy postęp prac strony rządowej przygotowującej dokumenty dotyczące nowego okresu programowania. Ustaliliśmy, że konieczne jest posiedzenie Zespołu gdyż jesteśmy pomijani przy pracach nad tymi dokumentami.

Odbyło się spotkanie robocze partnerów społecznych Zespołu funduszy europejskich RDS. W nawiązaniu do przesłanych przez BCC i OPZZ propozycji dot. identyfikacji działań partnerów społecznych w ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 podczas, którego omówiono przedstawione propozycje i dalszy harmonogram działań w tym zakresie.

Marcin Tumanow odbył rozmowy w MFiPR - trwają prace nad zarysem PO w nowym okresie programowania. Mamy szanse na aktywne uczestnictwo . Dlatego przygotowaliśmy nasze propozycje.

Po dyskusji przyjęto, że zostanie przygotowana ostateczna wersja, Przesłana zostanie do MFiPR z prośbą, aby w poniedziałek oceniono ją pod względem merytorycznym..

Zgłosiliśmy uwagę, że nie jesteśmy zapraszani na konsultacje dotyczące Krajowego Programu Odbudowy. Będzie pismo w tej sprawie do strony rządowej.

W nawiązaniu do naszych ustaleń (spotkanie partnerów społecznych dot. nowej perspektywy finansowej 2021-27) dotyczących konieczności powołania grupy roboczej, która zajęłaby się kwestią edukacji zdalnej i funkcjonowaniem placówek oświatowych od nowego roku szkolnego, proszę potwierdzić chęć ze strony waszych organizacji dołączenia do tej inicjatywy. Zgodnie z uwagami osób, które wzięły udział w dzisiejszym spotkaniu on-line, ustaliliśmy, że taka grupa powinna uwzględniać szerszy kontekst niż tylko ten związany z funduszami a zatem mogłaby zostać powołana w ramach RDS (np. na wzór innych podobnie funkcjonujących np. do spraw SOR).

Wstępnie ustaliliśmy, że ten wniosek mógłby być wysunięty na najbliższym posiedzeniu zespołu ds. usług publicznych RDS, ale z poparciem naszego zespołu.

Podczas kolejnego posiedzenia Zespołu omówiono Stan negocjacji przyszłej perspektywy finansowej dla Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Strona rządowa wskazała, że MRPiPS przedstawiło swoje propozycje dotyczące przyszłej perspektywy finansowej dla Unii Europejskiej, zgodnie z którymi w wyniku konkursów będą podejmowane działania mające na celu poprawę jakości dialogu społecznego. Wyszczególniła niektóre inicjatywy: wzmocnienie kompetencji przedstawicieli partnerów społecznych; przygotowanie pracowników i pracodawców do funkcjonowania w warunkach kryzysowych; podnoszenie kwalifikacji siły roboczej i dostosowanie systemu szkoleń do sytuacji na rynku pracy; upowszechnienie standardów współpracy pracodawców z pracownikami w procesie zarządzania zmianą w przedsiębiorstwie oraz stworzenie standardów współpracy pracodawców z organizacjami pracowników w procesie zarządzania warunkami pracy. Poinformowała, że MRPiPS oczekuje obecnie na odpowiedź MFiPR w sprawie rozpatrzenia sugerowanych

propozycji. Grzegorz Puda, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej przedstawił wybrane elementy perspektywy negocjacyjnej. Zwrócił uwagę na Plan odbudowy dla Europy i aktualizację ram finansowych. Poinformował, że na obecną chwilę nie rozstrzygnięto jeszcze kwestii finansowych. Stwierdził, że podjęte prace osiągnęły niewielki postęp. Wskazał na pozyskanie dodatkowych środków w związku z pandemią. Mówiąc o głównych celach wskazał na zakończenie negocjacji w granicach ram finansowych i proces brexitu. Poinformował, że ostateczna liczba możliwych do realizacji projektów zależy od decyzji Unii. Podczas dyskusji wnieśliśmy o uzupełnienie informacji dotyczących sposobu włączenia partnerów społecznych w prace nad przyszłą perspektywą finansową UE.

Następnie omówiono temat Identyfikacja działań partnerów społecznych w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Piotr Krasuski, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej poinformował, że kwota wsparcia ogółem dla pracodawców musi równać się kwocie wsparcia ogółem dla pracobiorców. Wskazał termin formalnego rozpoczęcia procesu składania fiszek w ramach prac poszczególnych komisji. Zaznaczył, że do połowy sierpnia MFiPR sprawdzi, które projekty będą możliwe do realizacji. Zadeklarował przyjęcie szerokiej interpretacji przepisów dotyczących współpracy z partnerami społecznymi.

Podczas dyskusji zapytaliśmy które Ministerstwo będzie pełnić funkcję resortu wiodącego przy obsłudze Europejskiego Filaru Społecznego oraz czy w ramach kwestii budowania potencjału administracyjnego przewiduje się negocjacje na szczeblu krajowym i regionalnym.

Ustalono przeprowadzić dyskusję nad włączeniem nas do prac w Krajowym Planie Odbudowy.

Ad3. Od 10 marca widząc pogarszającą się sytuację w naszym kraju związaną z koronawirusem podjęliśmy działania w celu przygotowania przez MFiPR rozwiązań prawnych chroniących realizujących projekty. Wystąpiliśmy z wnioskiem o szybkie działania w tym zakresie. Wiele rozwiązań w okresie dwutygodniowym opiniowaliśmy, zgłaszaliśmy uwagi i propozycje rozwiązań.

Pisaliśmy, że 60 tysięcy wniosków jest poważnie zagrożonych. Nierealne jest kontynuowanie 160 trwających naborów.

MFiPR przygotowało pakiet rozwiązań. „Nasz pakiet rekomendacji to taka tarcza antykoronawirusowa dla beneficjentów i odpowiedź na postulaty środowisk przedsiębiorców.”

Złożyliśmy wnioski, które zostały uwzględnione:

- wydłużyć terminy zakończenia naborów wniosków, które właśnie trwają,
- wydłużyć terminy rozliczania i zamykania inwestycji unijnych,
- rozliczać, na przykład przedsiębiorcom, wydatki między innymi na spotkania, szkolenia czy wyjazdy, które się nie odbyły z powodu koronawirusa,
- zmienić plan kontroli wydatków z funduszy unijnych i część z nich przesunąć na później, tak żeby uwzględnić trudniejszą sytuację w firmach i u siebie (np. dużą liczbę pracowników na pracy zdalnej),
- pozwolić ekspertom oceniającym wnioski pracować zdalnie.

Wnioskowaliśmy o szczególne uwzględnienie projektów miękkich – zapewnienie możliwości:

- finansowania z funduszy unijnych kosztów odwołanych szkoleń, wyjazdów, konferencji, jeśli pieniądze są nie do odzyskania i nie można było zrealizować planowanych działań (na przykład kraj, do którego planowany był wyjazd zamknął granice),
- finansowania z funduszy unijnych kosztów funkcjonowania placówek, które powstały ze wsparciem unijnym (na przykład przedszkoli, które muszą zapłacić opiekunkom),
- wydłużenia terminów składania wniosków o płatność i zmiany terminów zakończenia projektów,
- zmiany treści wniosków i umów o dofinansowanie, na przykład w zakresie okresu realizacji projektu, terminu jego zakończenia albo finansowania dodatkowych kosztów zapewnienia bezpieczeństwa lub zmiany formy wsparcia na zdalne,
- czasowego zawieszenia prowadzonej działalności gospodarczej w przypadku dotacji lub pożyczek na założenie firmy, uznawania oświadczeń uczestników w przypadku stypendiów stażowych (takie oświadczenia mogą dotyczyć na przykład opieki nad dzieckiem do lat 8, zawieszenia działalności firmy, konieczności odbywania kwarantanny).

Dodatkowo przesłaliśmy pismo OPZZ:

Z uwagi na dynamicznie zmieniającą się sytuację związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa w Polsce Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych zwraca się do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej jako Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój o wydanie w trybie pilnym decyzji o przedłużeniu terminów realizacji projektów europejskich w ramach PO WER o 3 miesiące.

Realizacja zadań zaplanowanych w projektach jest niemożliwa, w szczególności jeśli chodzi o przeprowadzanie spotkań, konferencji, seminariów i szkoleń. Z informacji jakie docierają do Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych wynika, że w wielu przedsiębiorstwach pracodawcy odmawiają udzielania delegacji na wyjazdy służbowe odbywające się poza miejscem zamieszkania. Dodatkowo realizacji nie ułatwiają codziennie pojawiające się nowe ogniska zarażonych, rosnąca liczba osób poddawanych kwarantannie i nadzorowi epidemiologicznemu. Powyższe argumenty, dynamicznie zmieniająca się sytuacja w Polsce, a także doniesienia z Niemiec, a przede wszystkim z Włoch świadczą, że powodzenie związane z realizacją projektów zgodnie z ich harmonogramem jest poważnie zagrożone

Ad4. Na początku kwietnia zwróciliśmy się do MFiPR o rozważenie wykorzystania pozostałych środków w działaniu 2.20 na projekty dla partnerów społecznych (ponad 3 mln zł). 2.20 - Wysokiej jakości dialog społeczny w zakresie dostosowania systemów edukacji i szkolenia do potrzeb rynku pracy.

Pracodawcy RP złożyli sami wniosek na wszystkie środki dla siebie co skutkowało wieloma dalszymi naszymi działaniami.

Informacja na temat sytuacji związanej ze złożeniem w dniu 29.04 przez MRPIPS do IZ POWER propozycję tzw. projektu nadzwyczajnego (wybieranego do realizacji w trybie nadzwyczajnym przewidzianym specustawą funduszwą w związku z COVID). Jako beneficjenta projektu wskazano Pracodawców RP. Celem projektu był pilotaż obejmujący udzielanie wsparcia szkoleniowo - doradczego dla przedsiębiorstw dotkniętych gospodarczymi skutkami COVID-19, a więc nie był zgodny z wyżej wskazanym charakterem

Działania 2.20 i priorytetu inwestycyjnego 11.ii. Proponowany budżet projektu obejmował kwotę zbliżoną do całej, wolnej alokacji Działania 2.20.

W okresie programowania 2012-2020 zostały przyjęte rozwiązania w których rola partnerów społecznych została radykalnie ograniczona. W poprzednim okresie 2007-2012 dzięki staraniom Przewodniczącego Zespołu funduszy europejskich przyznano partnerom społecznym wyłączenie w dwóch działaniach 5.5 (rozwój dialogu społecznego i 2.2.1 adaptacyjność firm. Była to kwota przekraczająca 60 mln euro. Dzięki intensywnym pracom Zespołu oraz współpracy partnerów społecznych powstało wiele wspaniałych projektów wzmacniających nasze struktury oraz szkoleniowych i doradczych. Dzięki projektom staliśmy się godnym partnerem w negocjacjach ze stroną rządową. Wypracowaliśmy zasady wspólnych działań, wzajemnego szacunku i pracy merytorycznej na podziałami. W obecnym okresie programowania staraliśmy się wszelkimi metodami uzyskać dodatkowe możliwości uczestniczenia w realizacji projektów w tematyce potrzebnej naszym organizacjom. Po rocznych staraniach i rozmowach z przedstawicielami Komisji Europejskiej udało na się uzyskać zgodę na dodatkowe działanie 2.20. Jest to niewątpliwa zasługa 6 partnerów społecznych (w nich nie uczestniczyli przedstawiciele Pracodawców RP).

Wnioskodawcami są partnerzy społeczni tj. reprezentatywne organizacje pracodawców i pracowników w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2015 r, poz. 1240) oraz branżowe i regionalne organizacje pracodawców i pracowników w rozumieniu ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn.zm.), ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz.U. z 2002r. Nr 112,poz. 979, z późn.zm.) i ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2014r., poz. 167).

Założeniem niniejszego konkursu jest wybór projektów, w których będzie miała miejsce realizacja i upowszechnianie badań i analiz w zakresie polityki rynku pracy i dostosowania do jego potrzeb systemów edukacji i szkolenia.

W związku z pandemią i zmianami akcentów projektowych o które występowaliśmy już w marcu podczas dyskusji podjęliśmy decyzje o przygotowaniu rozwiązań wychodzących na przeciw obecnej sytuacji.

W dniu 4.05 otrzymałem informację, od członków Zespołu z Lewiatana że Pracodawcy RP złożyli wniosek konsumujący środki z działania 2.20 przeznaczone na wspólne działania tylko dla nich. Przeprowadziłem rozmowy z członkami Zespołu z pozostałych organizacji.

Ogłoszenie specustawy funduszowej nie jest przyzwoleniem na sięganie po środki z działania 2.20, o które z takim mozolem walczyli wszyscy partnerzy społeczni.

Podejmowanie inicjatyw pro pracowniczych jest jak najbardziej wskazane ale nie stanowi usprawiedliwienia dla faktu braku komunikacji między partnerami w tej sprawie.

Brak jakiegokolwiek informacji w kwestii chęci składania wniosku z działania 2.20 podkopuje zaufanie tym bardziej, że pracowaliśmy na nie wiele lat.

Racją jest, że „każda organizacja ma równe prawa i może na podobnej zasadzie z nich korzystać” – problem w tym, że w tym przypadku zarówno prawa jak i zasady wypracowywane latami zostały pogwałcone.

Z wielkim smutkiem odbieram fakt, że jedna osoba potrafi **zniszczyć** wieloletnie nasze wspólne partnerów społecznych działania. Partnerzy społeczni od lat wspólnie działają w tematyce dotyczącej funduszy europejskich. Od lat dużym wysiłkiem doprowadziliśmy do wzajemnego szacunku, zrozumienia innych i działań w kierunku jak najlepszego wykorzystania środków unijnych. Stworzyliśmy system wzajemnych uzgodnień i pełnej informacji naszych działań. Tylko wspólne działania doprowadziły do realizacji wielu projektów w POKL i POWER. Miesiącami walczyliśmy o dodatkowe środki dla partnerów społecznych oraz wspólnie pracujemy nad nowym okresem programowania. Was przy tych negocjacjach nie było a sięgacie po środki przez nas wypracowane. Nasi eksperci pracują w wielu gremiach dialogu społecznego dotyczących funduszy europejskich, Was tam nie ma. Trzeba najpierw pracować a potem korzystać z wypracowanych rozwiązań. Korzystanie z dorobku innych to nieuczciwość.ZM

Instytucja zarządzająca po naszej interwencji przekazała informację pokazując słusność naszych stanowisk w piśmie czytamy, że „W dniu 30 kwietnia IZ POWER udzieliła negatywnej opinii względem powyższej propozycji. Oprócz kwestii merytorycznych zwróciliśmy uwagę, "że wszelkie inicjatywy zgłaszane do realizacji w ramach Działania 2.20 powinny być uzgadniane i wypracowywane w porozumieniu i przy akceptacji każdej z reprezentatywnych organizacji partnerów społecznych, gdyż ideą tego działania jest to że jest ono skierowane nie tylko do przedsiębiorców ale do szerszej grupy partnerów społecznych wskazanych w PO WER czyli również reprezentatywnych związków zawodowych. Pragnę przypomnieć, że Działanie 2.20 zostało

wprowadzone do PO WER z inicjatywy organizacji partnerów społecznych, które od samego początku dyskusji nad zakresem wsparcia wspólnie pracowały nad założeniami interwencji, a ta dobra praktyka powinna być zachowana. Dlatego też każde nowe działanie powinno być najpierw przedyskutowane i uzgodnione w gronie reprezentatywnych organizacji partnerów społecznych”

W zaistniałej sytuacji postanowiliśmy zwołać niezwłocznie posiedzenie autonomiczne Zespołu.

W nawiązaniu do wczorajszej odpowiedzi od dyr. Krasuskiego z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, które zakwestionowało możliwość realizacji projektu przez Pracodawców RP proponuję, aby zebrać ewentualne potrzeby, które moglibyśmy sfinansować z środków z Działania 2.20. Dla niewtajemniczonych, Pracodawcy RP chcieli przejąć środki (3,5 mln), które są przeznaczone dla wszystkich organizacji. Wczoraj udało się to zablokować. Mamy wytyczne, aby pracować nad rozwiązaniami, propozycjami działań, które mieszczą się w zakresie typów projektów z Działania 2.20 i po akceptacji będziemy mieli zgodę na wykorzystanie tych środków. Działania muszą być kierowane na budowanie potencjału partnerów społecznych.

Podczas spotkania partnerów społecznych wyjaśniono wiele kwestii proceduralnych oraz ustalono powrót do dobrych praktyk. Pracodawcy zapowiedzieli wycofanie wniosku. Doszliśmy do konsensusu w temacie składania wniosków w tym działaniu.

Otrzymaliśmy pismo z MRPiPS informujące, że oczekują na nasze wnioski.

AD 5. Pomimo ustaleń strona rządowa nie uwzględniła naszego udziału w pracach nad Krajowym Planem Odbudowy. Istniała konieczność pilnych działań interwencyjnych.

Otrzymaliśmy szereg pism oraz informacji które zebrałem w poniższej informacji przekazanej do OPZZ i partnerów społecznych.

To wielki skandal tak traktować partnerów społecznych. Wiemy jednak, że strona rządowa pod naciskiem UE i wielokrotnymi naszymi zabiegami stara się

włączyć nas do procesu licząc, że wykażemy się brakiem możliwości zgłoszenia ekspertów oraz wzajemnymi kłótniami.

W tym całym bałaganie chcemy wyjść z propozycjami które są w miarę sensowne i nie dają stronie rządowej pola do nadinterpretacji w tłumaczeniach się z UE.

Pismo OPZZ z 30.07 wychodzi na przeciw logicznemu uzasadnieniu sytuacji. Odpowiedź strony rządowej z 12 08 jest nie tylko nie na temat, ale pokazuje brak zrozumienia podstawowych zasad przygotowywania strategii.

W takiej sytuacji i przy skomplikowanej w samym RDS uznaliśmy że najlepszym rozwiązaniem jest omówienie przez wszystkich partnerów społecznych podczas posiedzenia Zespołu funduszy europejskich tego zagadnienia oraz ustalenie co należy zrobić!

Dyskusję i ustalenia z posiedzenia przesłałem do Was - wszyscy PARTNERZY zaakceptowali tekst i propozycje działań. Uwzględniliśmy szereg dodatkowych działań - takich jak comiesięczne posiedzenia Zespołu funduszy na które zaprosimy Przewodniczących grup roboczych i naszych ekspertów celem informacji i dyskusji nad kierunkami prac nad KPO. Do Szefa RDS będziemy zwracać się w przypadku konieczności podjęcia określonych działań na tym szczeblu. Planujemy posiedzenie podkomitetu ds. partnerstwa gdzie omówimy w jakim zakresie to gremium będzie pomagało w pracach. Uznaliśmy ,że częściej będziemy odbywać posiedzenia autonomiczne w ramach Zespołu funduszy.

Niezależnie od tego przeprowadziłem wiele rozmów z potencjalnymi kandydatami na ekspertów. Kandydaci muszą mieć wiedzę na temat ogólny – jak tworzy się projekty systemowe i jakie są wszystkie wymagania co ich konstrukcji oraz szczegółową w merytoryce tematu oraz strategii i założeń OPZZ do priorytetów działań. Nie wyobrażamy sobie kandydatów bez tej wiedzy i doświadczenia przy tworzeniu określonych strategii i analizie wagi poszczególnych działań. Kandydaci muszą bezwzględnie być dyspozycyjni oraz poświęcać dodatkowy czas na konsultacje proponowanych rozwiązań z OPZZ. Często też będą zapraszani na posiedzenia Zespołu funduszy.

Po spotkaniu parterów społecznych zostali zgłoszeni do prac następujący członkowie:

Strona rządowa zobowiązała się uwzględnić ich w pracach grup roboczych;

OPZZ zgłasza następujących kandydatów do prac w grupach roboczych ds. wyboru projektów Krajowego Planu Odbudowy. Wszyscy kandydaci posiadają odpowiednią wiedzę, stosowne doświadczenie oraz deklarują cotygodniową pracę w grupach.

1. Arkadiusz Siekaniec,
2. Aleksander Motyka
3. Mirosław Grzybek

Anna Kieracińska

4. Jan Budkiewicz,
5. Zygmunt Mierzejewski,
6. Aleksandra Wąsik
7. Jerzy Wysokiński,
8. Adam Liszczewski

Otrzymujemy zaproszenie i pracujemy w grupach. Koordynowałem prace grup i konsultowałem uwagi do poszczególnych tematów z naszymi ekspertami.

Posiedzenia plenarne RDS.

W dniu 3.02 odbyło się w OPZZ spotkanie ustalające działania w 2020r. które należy pilnie podjąć w związku ze zbliżającym się kryzysem gospodarczym.

Uczestniczyli: Przewodniczący OPZZ A.Radzikowski, Wiceprzewodniczący OPZZ odpowiedzialny za tematykę gospodarczą P.Ostrowski, Dyrektor biura ds. gospodarki N.Kusiak, Przewodniczący Branży Energetyka. D.Potyrała, Przewodniczący Branży Przemysł M.Grzybek, Przewodniczący Branży Transport oraz Zespołu ds. gospodarczych RDS L. Miętek , Przewodniczący Komisji Gospodarki i systemu Ekonomicznego Zygmunt Mierzejewski

Ustalono, że zostanie zorganizowana konferencja „Remedium na spowolnienie gospodarcze” pod auspicjami RDS. Wnioski będą wytyczały kierunki prac poszczególnych gremiów zajmujących się tematyką gospodarczą i zespołów RDS w tym roku. Ustalono też zasady koordynacji działań poszczególnych gremiów OPZZ.

Po przerwie odbyło się spotkanie z Przewodniczącym RDS A.Malinowskim. Ustalono, że RDS włączy się w zorganizowanie konferencji. Propozycja OPZZ uznana została za logiczną i potrzebną do ustalenia zagrożeń i ich skali oraz do podjęcia działań zapobiegawczych. Wstępnie termin Konferencji to 4.03 w siedzibie MFiPR.

Dnia 4 marca 2020 roku w Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” odbyło się posiedzenie plenarne Rady Dialogu Społecznego pod przewodnictwem Prezydenta Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Malinowskiego. Podczas posiedzenia odbyła się debata pt. „Spowolnienie gospodarcze – wyzwania i zagrożenia”.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Rady Dialogu Społecznego oraz zaproszeni goście. Stronę rządową reprezentowali: Pani Marlena Małąg – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pan Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pan Leszek Skiba – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów oraz przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju – Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej – Pan Grzegorz Puda, Sekretarz Stanu oraz Ministerstwa Klimatu – Pan Adam Guibourge-Czetwertyński, Podsekretarz Stanu. W posiedzeniu wzięli także udział Pan Wiesław Łyszczek – Główny Inspektor Pracy oraz Pan Adam Abramowicz -Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.

W posiedzeniu plenarnym udziału nie wzięli członkowie Rady z ramienia NSZZ „Solidarność” i ZPP.

RDS będzie pracować nad rozwiązaniami zapobiegającymi spowolnieniu gospodarczemu

Pan Andrzej Malinowski, Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego zapowiedział we wstępie, że celem debaty plenarnej będzie wypracowanie rekomendacji na temat rozwiązań, które tworzyłyby przyjazne uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej w czasie spowolnienia gospodarczego.

Wprowadzenie do debaty wygłosił Pan Andrzej Radzikowski, Wiceprzewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Podkreślił, że rolą RDS jest zapobieganie konfliktom i problemom oraz działanie na rzecz poprawy życia społecznego i gospodarczego. Dodał, że organizacje członkowskie sygnalizują konieczność przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom, które dotyczą zarówno rynku pracy, obciążeń fiskalnych, niestabilności prawa, pomijania RDS w konsultacjach społecznych, jak i spowolnienia wzrostu produkcji oraz sprzedaży detalicznej. Dyskusja nad rozwiązaniami tych problemów powinna być prowadzona w zespołach problemowych Rady. Przewodniczący zaznaczył, że zbliżające się spowolnienie gospodarcze dotyka zarówno pracodawców, jak i pracowników i należy podjąć działania przeciwdziałające negatywnym skutkom osłabienia dynamiki rozwoju gospodarczego.

Następnie Pan Sławomir Dudek, Główny Ekonomista Pracodawców RP oraz Pan Marek Rozkrut, Główny Ekonomista EY przedstawili prezentację obrazującą sytuację społeczno-gospodarczą oraz źródła wzrostu gospodarczego w Polsce. Pan Sławomir Dudek w swoim wystąpieniu wskazywał, że spowolnienie gospodarcze może okazać się o wiele bardziej dotkliwe niż wynika to z rządowych prognoz. Negatywne skutki mogą dotyczyć przede wszystkim wymiaru społecznego, w tym wzrostu bezrobocia. By temu przeciwdziałać konieczne jest pilne zaktualizowanie rządowych prognoz makroekonomicznych i finansowych. Pozwoli to ocenić rzeczywisty stan finansów państwa. Z kolei Pan Marek Rozkrut stwierdził, że konsumpcja nie jest już głównym motorem wzrostu polskiej gospodarki. Natomiast następuje systematyczny wzrost znaczenia popytu zagranicznego na wartość dodaną wytwarzaną w Polsce. W latach

2009-2019 wzrost eksportu wartości dodanej odpowiadał za prawie 2/3 wzrostu PKB w Polsce. Mając na uwadze niekorzystne tendencje demograficzne, tempo wzrostu gospodarczego w Polsce będzie w znacznym stopniu zależeć od naszej zdolności do dalszego zwiększania eksportu wartości dodanej. Dlatego dla polskiej gospodarki kluczowy jest rozwój polityki migracyjnej oraz wzrost aktywności zawodowej, w tym wydłużenie aktywności na rynku pracy.

W dalszej części posiedzenia odbyła się debata plenarna z udziałem strony rządowej, partnerów społecznych oraz zaproszonych gości. Debata obejmowała trzy obszary tematyczne: rynek pracy, obciążenia fiskalne i koszty działalności gospodarczej oraz stabilność prawa i regulacji gospodarczych.

Podczas dyskusji pojawiły się następujące głosy:

Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju przedstawiła stanowisko dotyczące sytuacji gospodarczej kraju. Stwierdziła, że tempo wzrostu gospodarczego Polski jest jednym z najszybszych w regionie. Stopa bezrobocia na koniec 2019 roku wynosiła 5,5%, a szacunki wskazują, że na koniec 2020 roku będzie ona wynosić 5,1%. Wskazała, że według dostępnych danych Polska jest liderem w Europie Środkowo-Wschodniej w przyciąganiu inwestycji. W 2019 roku wzrost inwestycji wyniósł 15%. Mówiąc o wyzwaniach wskazała na problemy dotyczące poprawy procesu produktywności, automatyzacji, cyfryzacji oraz kwestie mobilizacji kapitału prywatnego. Stwierdziła jednak, że od 2004 roku wydajność Polskiej gospodarki wzrosła o 50%. Następnie zaprezentowała projekt Ministerstwa Rozwoju kierowany do sektora małych i średnich przedsiębiorstw – Mały ZUS plus. Dodała, że w ramach prowadzonych działań zmierzających do rozwoju rzemiosła w Polsce Ministerstwo Rozwoju powołuje Polski Inkubator Rzemiosła.

Pan Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan odniósł się krytycznie do sytuacji na polskim rynku pracy. Zaapelował o wzmocnienie działań, które prowadzone są w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz zwiększenie nakładów przeznaczanych na kształcenie ustawiczne. Ponadto wskazywał na problem niskiego wskaźnika aktywności zawodowej i niewykorzystany potencjał polskich pracowników. Dodał, że konieczne jest zachęcanie pracowników do jej wydłużania oraz uregulowanie polityki migracyjnej, która wesprze polski rynek pracy. Natomiast Rada Dialogu Społecznego powinna rozpocząć debatę nad korektą mechanizmu wzrostu minimalnego wynagrodzenia oraz funkcjonowaniem Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Pan Leszek Skiba, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów zwrócił uwagę, że w świetle analiz Unii Europejskiej sytuacja polskiej gospodarki wygląda zadowalająco. Dodał, że wzrost deficytu w sytuacji głębokiego spowolnienia gospodarczego powinien być najbardziej oczekiwanym zjawiskiem, który będzie amortyzował mechanizmy zewnętrzne.

Pan Adam Abramowicz -Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców przedstawił propozycję systemowych zmian dla przedsiębiorców, które są postulatami 180 organizacji zrzeszonych w Radzie Przedsiębiorców przy Rzeczniku MŚP tzw. Dziesiątkę Rzecznika MiŚP. Wśród nich znalazła się propozycja powiązania wysokości płacy minimalnej z miejscem zamieszkania pracownika. Wspomniał również o karach dla urzędników opierających się na odpowiedzialności majątkowej. Postulował o ograniczenie metody aresztu na rzecz elektronicznego dozoru. Zaproponował także wydłużenie okresu wejścia w życie aktów prawnych dotyczących zmian gospodarczych dla przedsiębiorców.

Pan Jan Klimek ze Związku Rzemiosła Polskiego przedstawił 10 postulatów Związku Rzemiosła Polskiego: Mały ZUS – bez limitu przychodowego 10 tys. zł + likwidacja 3/5; Regionalizacja płacy minimalnej – 1/2 średniej pensji w powiecie; Rada odwoławcza z udziałem przedstawicieli organizacji przedsiębiorców oraz urzędów; Odpowiedzialność dyscyplinarna i majątkowa (system karania urzędników); Kontrole przedsiębiorców ograniczone czasowo; Zmiany prawa gospodarczego nakładające obowiązki dla przedsiębiorców z półrocznym wyprzedzeniem; Ograniczenie praktyki

nadużywania tymczasowych aresztowań (w tym aresztów wydobywczych) dla przedsiębiorców; Brak obowiązków dla mikroprzedsiębiorców; Usunięcie możliwości zawieszania biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego; Skrócenie postępowań gospodarczych.

Podsumowując Pani Marlena Małąg, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej potwierdziła chęć dialogu i otwartość na współpracę strony rządowej. Podkreśliła wspólne starania i dążenie do wypracowania konsensusu.

Ad d) Komisja Gospodarki i Systemu Ekonomicznego.

W związku z sytuacją w 2020r. nie odbyły się planowane 4 posiedzenia Komisji. Zmieniliśmy zasadniczo formy informowania się i pracy Komisji. W wielu przypadkach opracowania i zgłaszane wnioski były konsultowane on-line. Odbyły się 3 posiedzenia. Niezależnie od nich wszystkie projekty przesyłane do OPZZ były konsultowane przez członków Komisji oraz uwagi były na bieżąco przekazywane do biura OPZZ.

21 maja 2020 r., , zwołano posiedzenie Komisji Gospodarki i Systemu Ekonomicznego OPZZ. Z uwagi na pandemię COVID-19, posiedzenie Komisji zrealizowano w formie zdalnej, przy wykorzystaniu programu ZOOM.

Komisja została przeprowadzona zgodnie z poniższym, przyjętym porządkiem obrad, zaproponowanym przez Przewodniczącego Komisji w zaproszeniu:

1. Informacja na temat działań podejmowanych przez OPZZ na podstawie otrzymanych ankiet, uwag i postulatów Branż OPZZ, organizacji członkowskich OPZZ.
2. Ocena działań strony rządowej.
3. Informacje poszczególnych branż gospodarki (górnictwo, energetyka, przemysł hutniczy, motoryzacyjny, budowlany, spożywczy, lekki, chemiczny, zbrojeniowy itd.).
4. Informacje z województw.
5. Informacja na temat planów działań Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego.
6. Wypracowanie wniosków Komisji.
7. Ustalenie działań Komisji do końca roku.

8. Sprawy różne.

W posiedzeniu Komisji, poza członkami Komisji, brali także udział przewodniczący OPZZ, Andrzej Radzikowski, wiceprzewodniczący OPZZ, Piotr Ostrowski, oraz przewodniczący Branż OPZZ: Dariusz Potyrała, Przewodniczący Rady Branży Górnictwo i Energetyka, członek Prezydium i Rady OPZZ, przewodniczący Związku Zawodowego Górników w Polsce, przewodniczący Związku Zawodowego "Budowlani", Sławomir Redmer, Przewodniczący Rady Branży Handel, Usługi, Kultura i Sztuka, członek Prezydium i Rady OPZZ, przewodniczący Federacji NSZZ Pracowników Łączności w Polsce oraz Stanisław Janas, Członek Prezydium i Rady OPZZ, przewodniczący Związku Zawodowego Przemysłu Elektromaszynowego oraz Piotr Sadowski ze Związku Zawodowego Inżynierów i Techników.

W trakcie posiedzenia Komisji, spośród tematów objętych porządkiem obrad, największą uwagę poświęcono działaniom OPZZ związanym z wystąpieniem pandemii COVID-19 i prawem stanowionym przez rząd w związku z konsekwencjami z niej wynikającymi. Krytycznie oceniono tzw. Tarcze Antykryzysowe, z uwagi na antypracowniczy charakter niektórych rozwiązań w nich zawartych oraz nieadekwatność wsparcia do potrzeb przedsiębiorstw i ich załóg. Ponadto obszernie dyskutowano na temat bieżącej sytuacji w poszczególnych branżach gospodarki m.in. motoryzacyjnej, elektromaszynowej, lotniczej, hutniczej i górniczej a także w administracji publicznej. Przedstawiano decyzje podejmowane przez pracodawców w związku z ekonomicznymi konsekwencjami pandemii w poszczególnych zakładach pracy oraz prognozy możliwych scenariuszy rozwoju sytuacji w przedsiębiorstwach i w branżach. W trakcie wideokonferencji podkreślano potrzebę prowadzenia przez państwo polityki przemysłowej, która będzie chronić krajowy przemysł i wzmacniać jego zdolność konkurencyjną na europejskim rynku.

Członkowie Komisji ocenili także kondycję Rady Dialogu Społecznego. Podkreślono oczekiwanie, aby Rada spełniała rolę w wypracowaniu rozwiązań prospołecznych w najbliższym czasie. Podkreślono potrzebę dialogu w obszarze działań antykryzysowych, w tym konieczność poszukiwania rozwiązań korzystnych dla zachowania miejsc pracy w poszczególnych branżach np. transportu i górniczej. Członkowie Komisji wyrażali deklarację udziału w konsultacjach rozwiązań przygotowywanych w ww. zakresie.

15.10 2020r. Kluczowe działania podejmowane przez OPZZ, przestrzeganie prawa pracy w trakcie pandemii COVID-19, Krajowy Plan Odbudowy oraz sytuacja w branży budowlanej były między innymi przedmiotem obrad w trakcie posiedzenia Komisji Gospodarki i Systemu Ekonomicznego OPZZ.

Komisja, która odbyła się w dniu 15 października 2020 r., została zrealizowana w formule hybrydowej – w posiedzeniu można było wziąć udział zarówno stacjonarnie - w siedzibie OPZZ w Warszawie, jak i w formie zdalnej – za pomocą aplikacji ZOOM. Obrady poprowadził Zygmunt Mierzejewski, przewodniczący Komisji Gospodarki i Systemu Ekonomicznego OPZZ.

W posiedzeniu Komisji wziął udział wiceprzewodniczący OPZZ, Piotr Ostrowski, który poinformował o kluczowych działaniach OPZZ podejmowanych w ostatnim czasie. Omówił inicjatywy realizujące Program OPZZ takie jak kampania *21 postulatów. Czas na nowe otwarcie.*, Kampania Programowa OPZZ – „*Godna praca, płaca i emerytura*” oraz *5 dla pracowników*.

Na temat przestrzegania prawa pracy w okresie pandemii COVID-19 informacji udzielił Jakub Chojnicki Dyrektor Departamentu Nadzoru i Kontroli **Państwowej Inspekcji Pracy**. Zwrócił uwagę na trudności w realizacji działań PIP w związku z brakiem ustawowych kompetencji instytucji niezbędnych do skutecznej weryfikacji sytuacji pracowników w trakcie pandemii. Kolejne tzw. Tarcze antykryzysowe również nie wprowadziły możliwości prawnych do podejmowania przez PIP skutecznych działań. Dlatego PIP komunikował swoje opinie poprzez stanowiska i zalecenia. Tarcze nałożyły na PIP dodatkowe zadania związane z monitorowaniem zmian w relacjach prawnych pracownik-pracodawca, jednak zadaniom tym nie towarzyszyły kompetencje do weryfikacji zasadności tych zmian. Ponadto, PIP jako pracodawca był odpowiedzialny za stworzenie dla swoich pracowników bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, co utrudniało działalność kontrolną. Mimo to kontrole, choć w mniejszym zakresie, były realizowane, udzielano także porad telefonicznych i e-mail’owych. Dyrektor Chojnicki przedstawił także aktualną statystykę opisującą rynek pracy w ostatnich miesiącach, do której odniósł się wiceprzewodniczący OPZZ, Sebastian Koćwin. Posiedzenie Komisji było okazją do dyskusji w sprawie aktualnych problemów pracowników i Społecznych Inspektorów Pracy, które zasygnalizowali Elżbieta Aleksandrowicz, Wojciech Kozak oraz Jerzy Wysokiński. Wiceprzewodniczący OPZZ, Piotr Ostrowski, zauważył, że występująca od miesięcy sytuacja w gospodarce wymaga większej widoczności PIP, polegającej na silniejszym komunikowaniu swojego stanowiska w obronie praw pracowniczych oraz bardziej skutecznych działań na rzecz zmian prawa w celu uzyskania większych kompetencji tej instytucji.

W posiedzeniu Komisji wziął także udział pan Jakub Kus, przedstawiciel Związku Zawodowego Budowlani, który omówił aktualną sytuację w **branży budowlanej**. Wskazał na aktualny poziom inwestycji, budowlanych i infrastrukturalnych, oraz sytuację pracowników w tej branży. Zaznaczył, że skutki wystąpienia pandemii COVID-19 dla branży budowlanej będą odłożone w czasie. Na razie nie jest widoczny spadek inwestycji w branży, jednak wynika to głównie z konieczności kontynuacji działań już rozpoczętych. Kłopoty przechodził jednak sektor meblarski. Perspektywy dla całej branży są jednak mało optymistyczne, z uwagi na **deficyt finansów publicznych**, który nie pozwoli na dużą skalę inwestycji w przyszłości i brak wykwalifikowanej kadry w odpowiedniej liczbie. Już widać mniejszą liczbę wydawanych pozwoleń na nowe budowy i przetargów na **zamówienia publiczne**. W dyskusji poruszano także interesującą kwestię wykorzystania środków unijnych w związku z **Europejskim Zielonym Ładem**, który może być zarówno szansą jak i zagrożeniem dla branży budowlanej, w zależności od tego w jaki sposób będzie realizowana polityka wobec branży surowcowej i przetwórczej (cementownie, wapiennictwo) oraz rynku pracy (w tym polityka migracyjna). Dużo zależy będzie od polityki unijnej i szybkiego wprowadzenia mechanizmu podatkowego zapobiegającego tzw. **carbon leakage**, czyli zjawisku polegającemu na przenoszeniu emisji dwutlenku węgla z jednego kraju do drugiego. Niewykluczone, że sytuacja w branży budowlanej będzie przedmiotem prac **Rady Dialogu Społecznego**, na które otwartość wyraził obecny na posiedzeniu Komisji, przewodniczący Zespołu problemowego ds. gospodarki i rynku pracy RDS, Leszek Miętek.

Dyrektor Wydziału Polityki Gospodarczej i Funduszy Strukturalnych OPZZ, Norbert Kusiak, poruszył kwestię wynagradzania pracowników branży budowlanej i wartość większej promocji inicjatywę ustalania corocznie wysokości **minimalnej stawki kalkulacyjnej** dla branży. Porozumienie w tej sprawie już kilka lat temu zawarły branżowe: związki zawodowe, w tym Związek Zawodowy Budowlani należący do OPZZ i organizacje pracodawców. Minimalną stawkę kalkulacyjną stworzono na potrzeby udziału przedsiębiorstw w zamówieniach publicznych, w praktyce jest ona stosowana także w ich bieżącej działalności. Jakub Kus poruszył także sprawę warunków pracy i płacy cudzoziemców w branży budowlanej i uznawania ich kwalifikacji. Poinformował także o inicjatywie powiązania **Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji** z taryfikatorem wynagrodzeń w sektorze budowlanym.

Kolejnym tematem, który przedyskutowali członkowie Komisji był tworzony **Krajowy Plan Odbudowy** – dokument niezbędny dla wykorzystania funduszy unijnych **Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy** i rola OPZZ w tym zakresie. Prezentację dotyczącą tego punktu przedstawił przewodniczący Zespołu, Zygmunt Mierzejewski. Prace nad Planem odbywają się w grupach roboczych, w których z zaangażowaniem pracują przedstawiciele

OPZZ, w tym m.in. przewodniczący Mierzejewski, Mirosław Grzybek z Federacji Związków Zawodowych Metalowców i Hutniczych, Anna Kieracińska i Jerzy Wysokiński ze Związku Zawodowego Inżynierów i Techników oraz Aleksandra Wąsik ze Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Członkowie Komisji otrzymali ponadto informację o zrealizowanych i planowanych **protestach**, których formuła będzie musiała być przemyślana na nowo w związku z pandemią COVID-19. Informacji udzielił Przewodniczący Związku Zawodowego Metalowców i Hutników, Mirosław Grzybek. Omówił aktywność w sprawie problemów branży **Przemysł OPZZ** w Radzie Dialogu Społecznego w związku ze zmianami prawa m.in. wprowadzenia rynku mocy. Wskazał także, że obecna polityka UE stwarza ryzyko przeniesienia znacznej części działalności przemysłowej (hutniczej, stalowej) poza UE. Powoduje ona już obecnie decyzje krajowe m.in. o wygaszeniu pieca hutniczego przez ArcelorMittal czy działania prowadzące do likwidacji Stoczni Gryfia S.A.

W ramach końcowej części posiedzenia ustalono, że jednym z tematów kolejnego posiedzenia (w grudniu br.) będzie sytuacja pracowników instytucji finansowych. Członkowie związków zawodowych działających w tym sektorze będą bowiem uczestniczyć w pracach Komisji.

15 grudnia 2020 roku odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki i Systemu Ekonomicznego OPZZ. Posiedzenie Komisji zrealizowano w formie videokonferencji, poprzez program ZOOM.

Członkowie Komisji zaakceptowali proponowany w zaproszeniu na Komisję porządek obrad Komisji:

- Omówienie aktualnej sytuacji w przemyśle obronnym, przemyśle lekkim oraz w hutnictwie.
- Omówienie sytuacji w gospodarce morskiej i przemyśle stoczniowym.
- Omówienie funkcjonowania instrumentów wsparcia zawartych w tzw. Tarczach antykryzysowych pod kątem ewentualnych zmian m.in. postojowego.
- Omówienie planu pracy Komisji na 2021 rok.
- Sprawy różne.

Posiedzenie poprowadził przewodniczący Komisji, Zygmunt Mierzejewski. Przewodniczący Komisji podsumował dwa lata działalności Komisji Gospodarki i Systemu Ekonomicznego OPZZ. W posiedzeniu Komisji wzięli udział wiceprzewodniczący OPZZ, Piotr Ostrowski oraz Sebastian Koćwin. Wiceprzewodniczący OPZZ, Piotr Ostrowski, poinformował o bieżącej pracy OPZZ z uwzględnieniem Rady Dialogu Społecznego. W Radzie rozpoczęła się dyskusja nad umową społeczną, która miałaby obejmować zagadnienia z obszaru gospodarczego i społecznego. Członkowie Komisji wymienili uwagi dotyczące tematyki umowy i warunków powodzenia jej realizacji wskazując, że

fundamentem porozumienia powinno być przywrócenie efektywnego dialogu społecznego w RDS oraz w Trójstronnych Zespołach branżowych.

Komisja dyskutowała o aktualnej sytuacji w przemyśle obronnym, przemyśle lekkim oraz w hutnictwie. Kondycję przedsiębiorstw sektora obronnego, ze szczególnym uwzględnieniem Polskiej Grupy Zbrojeniowej, oraz dialogu społecznego przedstawił przewodniczący Związku Zawodowego Przemysłu Elektromaszynowego, Stanisław Janas. Wskazał, między innymi, na brak realizacji przez rząd strategii na rzecz sektora obronnego. Polityka kadrowa i finansowa w przedsiębiorstwach także szkodzi inwestycjom i zmniejsza potencjał ich działalności. Przez to, oraz przez brak adekwatnych nakładów na planowanie i projektowanie, w kolejnych latach sektor obronny będzie miał problem z pozyskaniem zamówień. W ocenie przewodniczącego Stanisława Janasa konieczna jest realizacja umów off set'owych i nie powinno się z nich rezygnować przy zawieraniu nowych umów. Polityka przedsiębiorstw sektora obronnego przekłada się na gorszą sytuację rodzimych stoczni, które nie otrzymują zamówień z tego sektora bądź ich wielkość jest zbyt mała. Powyższe budzi zaniepokojenie zwłaszcza, że sektor obronny z powodzeniem rozwija się w innych państwach, budując tym samym ich przewagę konkurencyjną oraz innowacyjność. W ocenie związków zawodowych z tego sektora konieczny jest wręcz program odbudowy przemysłu obronnego. Niestety problemy poruszane przez związki zawodowe na Trójstronnym Zespole branżowym nie są rozwiązywane a dialog, choć jest prowadzony, nie przynosi jednak rezultatów. W związku z tym, członkowie Komisji zgodzili się, że konieczna jest interwencja w sprawie sytuacji w sektorze obronnym przez OPZZ, w tym na forum RDS.

Komisja poświęciła także swoją uwagę kondycji sektora stoczniowego. Informacjami w tym zakresie podzielili się przewodniczący Wolnego Związku Zawodowego Pracowników Gospodarki Morskiej, Adam Liszczewski, oraz przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Marynarzy i Rybaków, Jacek Dubiński. W tym sektorze także brakuje dialogu społecznego a potencjał stoczni nie jest wykorzystywany, brakuje zarządzania ze strony państwa. Przez to perspektywy działalności stoczniowej w kolejnych latach są słabe. Wspomniany brak stabilnych zamówień z sektora obronnego powoduje, że sytuacja nie jest korzystna dla utrzymania i rozwoju stoczni. Flota jest przestarzała i wymagająca inwestycji w nowe jednostki. Potencjał przedsiębiorstw, ten trwały oraz osobowy, w tym specjalistów z zespołów projektowych, został w ostatnich latach utracony, Specjaliści z branży z łatwością znajdują zatrudnienie za granicą. Warunki zatrudnienia, w tym poziom wynagrodzeń oraz proponowana alokacja niektórych pracowników do innych przedsiębiorstw niż zostali zatrudnieni, wywołują niepokój społeczny. W ocenie przewodniczących, w przemyśle stoczniowym także potrzebny jest

rządowy program odbudowy. Niestety dialog społeczny w tym obszarze nie przynosi pokładanych w nim nadziei.

Uczestniczący w posiedzeniu przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Metalowców i Hutników, Mirosław Grzybek, potwierdził trudną sytuację przedsiębiorstw działających w przemyśle oraz brak efektywnej komunikacji z rządem w sprawie problemów poszczególnych przedsiębiorstw. Wskazał na sytuację w hutnictwie, w tym na proces powolnego wygaszania działalności w hutach na przykładzie pieca w ArcelorMittal w Krakowie. O trudnej sytuacji w hutnictwie mówił też Henryk Jarczuk – Szef Sekcji hutniczej Związku Zawodowego Inżynierów i Techników.

Sytuacja nie jest także pozytywna w sektorze energetycznym. Pan Mariusz Kamiński z MNSZZP Zespołu Elektrowni "Dolna Odra" wskazał na liczne procedury sporu zbiorowego wszczęte w spółkach z tego sektora. Niepokój społeczny wywołują decyzje rządu w sprawie polityki klimatycznej w kolejnych latach w związku z zobowiązaniami unijnymi. Kryzys dialogu społecznego w sektorze energetycznym pogarsza akcja informacyjna budująca negatywny i nieprawdziwy obraz działających tam związków zawodowych.

Przewodnicząca Federacji Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych Przemysłu Lekkiego, Wiesława Licha, przedstawiła informację o kondycji przedsiębiorstw z tego sektora gospodarki. Już przed pandemią sytuacja płacowa pracowników przemysłu lekkiego była niekorzystna, w zależności od rodzaju działalności średnia zarobków wahała się między 63% a 77% średniego wynagrodzenia. W czasie pandemii wiele zakładów pracy zmniejszyło wymiar czasu pracy i ograniczyło wynagrodzenia przez co wielu pracowników otrzymywało płacę na poziomie minimalnego wynagrodzenia a często także poniżej poziomu płacy minimalnej. Posiłowano się szyciem maseczek ochronnych, obecnie jednak perspektywy dla tego sektora są niepewne, pracownicy obawiają się utraty miejsc pracy.

Prezydent Konfederacji Kolejowych Związków Zawodowych a zarazem przewodniczący Zespołu problemowego RDS ds. polityki gospodarczej i rynku pracy, Leszek Miętek odniósł się do informacji o sytuacji w poszczególnych branżach gospodarki i wskazał na działania realizowane przez Zespół problemowy. Skomentował stan dialogu społecznego w kraju i prace nad stworzeniem umowy społecznej. Zadeklarował, wobec braku prac Trójstronnych Zespołów branżowych, jest otwarty na prace w sprawach poruszonych na Komisji w ramach prowadzonego Zespołu problemowego RDS.

W obszarze funkcjonowania tzw. tarcz antykryzysowych Komisja zapoznała się z propozycjami nowych regulacji związanych z formalną organizacją pracy związków zawodowych. Członkowie Komisji omówili także plan pracy Komisji w 2021 roku.

Ad e) Komitet Umowy Partnerstwa

Po wielu interwencjach Zygmunta Mierzejewskiego zgłaszanych na posiedzeniach Zespołu funduszy europejskich RDS MINISTR INWESTYCJI I ROZWOJU zarządzeniem powołał grupy robocze wspierające prace nad przygotowaniem programów operacyjnych na lata 2021-2027 w których uwzględnił udział partnerów społecznych:

- 1. Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej;*
- 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem;*
- 3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych;*
- 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym przez wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych;*
- 5. Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych.*

Do prac w grupie 1 OPZZ delegował członka KM POIR Annę Kieracińską.

18 grudnia 2020r odbyło się IX posiedzenie Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa (KUP) na lata 2014-2020. W posiedzeniu uczestniczyło 124 członków KUP. Komitet koordynuje realizację wszystkich programów ujętych w Umowie Partnerstwa i sprawdza, czy wsparcie unijne przynosi oczekiwane efekty. KUP jest głównym organem wspierającym Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w procesie wykorzystywania środków Unii Europejskiej.

Posiedzeniu przewodniczył Tadeusz Kościński, Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

Stan realizacji programów unijnych w Polsce, działania antycovidowe dofinansowane z Funduszy Europejskich oraz postęp prac nad nową perspektywą finansową to główne tematy poruszane podczas IX posiedzenia Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa (KUP).

Minister T.Kościński wyraźnie podkreślił że obecny rok jest szczególnie ze względu na pandemię COVID – 19. Wpłynęła ona na wszystkie dziedziny naszego życia, w tym także na wdrażanie funduszy unijnych. Trzeba było dokonywać szeregu zmian i dostosowywać projekty do nadzwyczajnej sytuacji.

Sytuacja spowodowała konieczność wprowadzenia zmian w realizowanych już projektach, a także przesuwanie środków na te obszary, które najbardziej ucierpiały w związku z pandemią. Minister zauważył, że z reakcją na sytuację pandemii wiążą się też dodatkowe środki, które w ramach polityki spójności można przeznaczyć na walkę z COVID-19. Chodzi tu o instrument REACT-EU, który ma rozwijać dodatkowe inwestycje i zapewniać państwom członkowskim dużą elastyczność w reagowaniu na natychmiastowe skutki kryzysu. Jego budżet to 55 mld euro. (2 mld euro jest przeznaczone dla Polski - będą one wdrażane poprzez nowy cel tematyczny: „Wspieranie naprawy kryzysowej w kontekście pandemii COVID-19 i przygotowanie ekologicznego, cyfrowego i odpornego na zagrożenia żywienia gospodarczego) W ramach nowej perspektywy finansowej środki wynegocjowane przez polski rząd w ramach unijnego budżetu na lata 2021-2027 pomogą wzmocnić polską gospodarkę oraz szybciej wyjść z kryzysu wywołanego przez COVID-19.

Zygmunt Mierzejewski zgłosił uwagę do planowanego porządku obrad. Zasadą do tej pory było, że roczne sprawozdania KUP były uzupełniane o prace 3 podkomitetów. Dlaczego tego w planie pracy nie uwzględniono? Strona rządowa zobowiązała się do przedstawienia sprawozdań w marcu na następnym posiedzeniu KUP.

Przeгляdu wdrażania programów unijnych w kończącej się perspektywie finansowej 2014-2020 dokonała Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Wiceminister Funduszy i Polityki Regionalnej.”

„Ich wdrażanie na obecnym etapie oceniamy bardzo dobrze. Według danych, od uruchomienia programu do 13 grudnia br., podpisano z beneficjentami ponad 80 tys. umów o dofinansowanie na całkowitą kwotę 505,4 mld zł. Dofinansowanie Unii Europejskiej to 307,2 mld zł. Stanowi to 90 proc. przyznanej Polsce alokacji „

Doskonałych wyników gratulował Polsce Christopher Todd z Komisji Europejskiej..

O szczegółach prac nad przygotowaniem dokumentów określających warunki wdrażania funduszy w kolejnych latach mówiła wiceminister Małgorzata Jarosińska-Jedynak.

W Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej powstaje Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027. To najważniejszy dokument, który pokazuje zakres i sposób wykorzystania Funduszy Europejskich. Umowa realizowana jest poprzez krajowe i regionalne programy operacyjne. Założenia do Umowy Partnerstwa przygotowane przez 6 grup roboczych tematycznie odpowiadającym ustalonym Celom Polityki w którym aktywny udział wzięli partnerzy społeczni poddano szerokim konsultacjom. Komitet do spraw Europejskich przyjął je w lutym tego

roku. Bazując na tym dokumencie, opracowany został projekt Umowy Partnerstwa. Zgodnie z wnioskiem partnerów społecznych zostanie omówiony podczas prac Zespołu funduszy RDS oraz podkomitetu ds. partnerstwa.

ZM wnioskował o aktywowanie pracy grup roboczych, gdyż trzeba dokończyć prace nad Programami Operacyjnymi oraz omówić uwagi i propozycje zmian zgłoszone przez Komisję Europejską. Omówiono też postępowanie na KPO oraz propozycje harmonogramu procesu legislacyjnego. Wnioskował też o przestrzeganie obowiązujących zasad pracy KUP. W pracach Prezydium KUP ma brać udział przedstawiciel organizacji pozarządowych. (od czasu kiedy uczestniczyłem jak przedstawiciel partnerów społecznych nikt nie jest zapraszany).

Ad f) Podkomitet ds. efektywności - brak spotkań

Ad g) Podkomitet ds. koordynacji środków - brak spotkań.

Ad h) Podkomitet ds. partnerstwa

W dniu 30.11 odbyło się I posiedzenie Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa. Od roku członkowie OPZZ wnioskowali o powołanie tego tak ważnego dla Związków Zawodowych podkomitetu, przyjęcie zasad jego pracy i szybkie procedowanie istotnych przygotowywanych przez stronę rządową dokumentów strategicznych dotyczących przyszłego okresu programowania. Podczas posiedzenia, omówiono najnowsze informacje związane z przyszłą perspektywą finansową, przybliżono ewaluację polityki spójności w roku 2021 oraz zajęto się tematem powołania grup roboczych i ekspertów. Ponadto przedmiotem spotkania było przyjęcie projektu regulaminu uzgodnionego w sierpniu br. Regulamin Podkomitetu, był opiniowany w ramach konsultacji dokumentów powołujących Podkomitet przez wszystkich członków Komitetu ds. Umowy Partnerstwa.

Do prac w podkomitecie zgłoszeni zostali Zygmunt Mierzejewski i Aleksandra Wąsik OPZZ członkowie Komitetu Umowy Partnerstwa. ZM podczas prac nad dokumentami zaproponował nazwę podkomitetu. Została przez wszystkich członków przyjęta.

Po przyjęciu regulaminu podkomitetu strona rządowa przedstawiła informacje na temat prac nad nową perspektywą finansową. (Stan prac nad Umową Partnerstwa na lata 2021-2027, Środki w ramach REACT-EU, Krajowy Plan Odbudowy – w tym obszary współpracy z partnerami spoza administracji oraz rola Podkomitetu w tym procesie oraz Stan prac nad Programami na lata 2021-

2027 - w tym obszary współpracy z partnerami spoza administracji oraz rola Podkomitetu w tym procesie. Ocena stosowania zasady partnerstwa.

Pomimo harmonogramów prac nas dokumentami nie są znane zasady finansowe. Strona rządowa podkreśla, że powinny być znane do końca roku. ZM przypomniał, że od dłuższego czasu są zwieszane prace w grupach roboczych, które przygotowują zapisy Umowy Partnerstwa jak i założenia do programów operacyjnych. Tylko program Pomoc Techniczna trafił do konsultacji ale nie mamy informacji na temat przyjęcia naszych uwag. (większa rola partnerów społecznych w zapisach programu). Pomimo, że dokument nie jest w wersji ostatecznej, którą to chce strona rządowa skierować do konsultacji to ZM wyraźnie podkreślił, że podkomitet oczekuje na wersję roboczą, gdyż chce odnieść się do zapisów oraz brać udział w pracach nad dokumentem a nie w ocenie wersji końcowej. Podkreślił, że przed przyjęciem przez RM powinien zostać oceniony podczas prac w RDS. Strona rządowa odpowiedziała ,ze taki tok postępowania jest brany pod uwagę. ZM zaproponował aby jak najszybciej przewodniczący Podkomitetu spotkał się w tej kwestii z ministrem odpowiedzialnym za przygotowanie dokumentu. Podobne uwagi były zgłaszane do przygotowywania programów operacyjnych. Krytyczne uwagi do zasad nowego okresu programowania zgłosili przedstawiciele samorządów. Mamy otrzymać pismo desygnowane przez 16 Marszałków Województw. Odnosnie KPO to uwagi i zastrzeżenia są ogólnie znane. ZM je przypomniał i zmów zaapelował aby Partnerzy Społeczni byli członkami grupy koordynacyjnej, brali udział w konsultacjach z przedstawicielami KE oraz w przygotowywaniu kompleksowego systemu kontroli do czego jest zobowiązana Polska. W tej sprawie zostanie przygotowane pismo do strony rządowej.

Ponieważ program React- EU jest mniej znany trochę informacji:

Europe – Wsparcie na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy. W ramach tej inicjatywy kontynuuje się i rozszerza reakcję na kryzys oraz kryzysowe środki naprawcze finansowane w ramach inicjatywy inwestycyjnej w odpowiedzi na koronawirusa oraz inicjatywy inwestycyjnej „plus” w odpowiedzi na koronawirusa. Narzędzie to pomoże w ekologicznej i cyfrowej odbudowie gospodarki i zwiększeniu jej odporności.

Pakiet REACT-EU to skrót od ang. Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of REACT-EU obejmuje dodatkowe środki w wysokości 55 mld euro, które zasila pulę Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na lata 2014-2020 oraz Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Te dodatkowe kwoty będą przekazywane z instrumentu Next Generation EU w latach 2021-2022 oraz już w 2020 r. w ramach ukierunkowanego dostosowania obecnych ram finansowych.

REACT-EU będzie zastrzykiem dodatkowych środków do istniejących programów polityki spójności i nie obciążą żadnego innego programu ani nie pomniejszy zasobów

przewidzianych na najbliższe lata. Są to zatem środki dodatkowe w stosunku do istniejących pul na lata 2014-2020 oraz pul przewidzianych na okres 2021-2027.

Aby zapewnić szybkie udostępnienie tych kwot na zaspokojenie potrzeb w gospodarce realnej, proponuje się wypłacanie dodatkowych środków w 2020 r. w ramach ukierunkowanego dostosowania ram finansowych na lata 2014-2020.

REACT-EU zapewni dodatkowe finansowanie dla najważniejszych sektorów, które będą miały kluczowe znaczenie dla stworzenia solidnych podstaw do odbudowy gospodarki. Z tego instrumentu finansowane będzie utrzymanie miejsc pracy, w tym w ramach mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy i wsparcia dla osób samozatrudnionych. Fundusze te będą mogły zostać wykorzystane także na wspieranie tworzenia miejsc pracy i zatrudnienia młodych, na dofinansowanie systemów ochrony zdrowia oraz na zapewnienie kapitału obrotowego i wsparcia inwestycyjnego dla małych i średnich przedsiębiorstw. Środki te będą dostępne w różnych branżach, w tym w mocno poszkodowanych sektorach turystyki i kultury. Dodatkowo wsparcie będzie także dostępne na inwestycje w ramach Europejskiego Zielonego Ładu i w związku z transformacją cyfrową, zwiększając już i tak znaczne inwestycje w tych obszarach realizowane w ramach unijnej polityki spójności.

Państwa członkowskie będą mogły same decydować o konkretnym przeznaczeniu tych środków. Utrzymana zostanie maksymalna elastyczność, zaproponowana w pakietach inicjatywy inwestycyjnej w odpowiedzi na koronawirusa oraz inicjatywy inwestycyjnej „plus” w odpowiedzi na koronawirusa. Państwa członkowskie będą mogły sfinansować z REACT-EU kryzysowe środki naprawcze w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) lub Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), bądź też przeznaczyć je na wsparcie najsłabszych grup społecznych w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

EKES w swojej opinii pozytywnie zaopiniował nowy mechanizm pomocowy,.

Na zakończenie omówiono Ewaluacja polityki spójności w 2021 r. – planowane działania na poziomie horyzontalnym. Parterzy Społeczni zgłosili jedno z badań jest w trakcie wyłaniania wykonawcy.

Zaproponowano powołanie grupy ds. edukacji zdalnej. ZM zaproponował powołanie grupy ds. przygotowania programów w ramach zadania - przemysł odporny na zagrożenia.

Ad i) Komitet Monitorujący POWER

Zgodnie z moim wnioskiem prace KM POWER przebiegają podczas spotkań warsztatowych. Pozwala to na szybkie procedowanie tematów podczas spotkań KM oraz daje większe możliwości rzetelnego przygotowania propozycji tematycznych.

W dniach 28-29.01 odbyło się XXVI posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Otwierając posiedzenie

Dyrektor MFiPR P.Krasucki przypomniał ,że rok 2020 jest kluczowy, musi być pełna koncentracja wszystkich zaangażowanych w programie. Będzie dużo pracy dla KM dlatego przewidujemy więcej niż 4 posiedzenia. Przedstawicielka Komisji Europejskiej przypomniała o nowej wizji UE do 2050r, o funduszu sprawiedliwej transformacji jako ważnego elementu tego systemu i dużego wyzwania, oraz roli EFS w przygotowywanych strategiach. Wspomniała o konieczności przygotowania kadr do tego zadania.

Następnie Łukasz Mikulec, Naczelnik Wydziału Rynku Pracy i Integracji Społecznej, MFiPR omówił aktualny stan wdrażania programu. W dyskusji ZM przypomniał, że są duże zaległości w NCBiR (realizacja 35% celu). Będzie stały monitoring i informacja dla członków KM w tym temacie. Jest wdrażany program naprawczy.

Następnie Pani Anna Mickiewicz, Zastępca Dyrektora, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej omówiła **bariery w rozliczaniu projektów wynikające z obciążeń administracyjnych i audytowych**. Rozporządzenia PE i Rady UE wprowadziło szereg trudności w ocenie projektów. Zasoby kadrowe mamy dość szczupłe a nakaz aby inne osoby wybierały projekty inne były opiekunami projektu a inne rozliczały płatności jest **nielogiczne**.

Przedstawicielka KE przyznała rację i zapowiedziała interwencje w tym temacie.

Następnie omówiono roczne plany działania:

Zmiana Rocznych Planów Działania na 2020 rok dla Osi I w zakresie kompetencji Wojewódzkich Urzędów Pracy,

Przyjęcie Rocznoego Planu Działania na 2020 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,

Zmiana Rocznoego Planu Działania na 2020 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Edukacji Narodowej,

Zmiana Rocznych Planów Działania na 2020 rok dla Osi IV

Zmiana Rocznoego Planu Działania na 2020 rok dla Osi III w zakresie kompetencji Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,

Roczny Plan Działania na 2020 rok dla Osi II w zakresie kompetencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Warsztaty:

10 stycznia 2020 r. odbyły się warsztaty **Instytucji Zarządzającej PO WER** poprzedzające XXVI posiedzenie KM PO WER. Warsztaty poświęcone były Roczny Plan Działania dla Osi I na 2020 rok (Działanie 1.2 oraz Działanie 1.5).

Tematyka omawianych projektów jest dla OPZZ istotna, gdyż w programie przyjęliśmy zapisy o likwidacji barier w zatrudnieniu osób młodych, likwidację bezpłatnych praktyk i staży, poprzez uznanie zasady obowiązku wynagradzania każdego rodzaju pracy, ratyfikowanie i właściwe implementowanie przez Polskę art. 4 ust 1. Europejskiej Karty Społecznej, który m.in. zobowiązuje do zapewnienia pracownikom wynagrodzenia zapewniającego godziwy poziom życia.

Projekty przygotowane są na 2020r. dla WUP i były z nimi konsultowane. Podzielono je na ogólne (w nich uzgodniono stawki jednostkowe na beneficjentów projektów), stażowe, dotacyjne i konkursowe dla Powiatowych Urzędów Pracy. W poszczególnych typach projektów będą uczestniczyć te województwa do których zgłosiły się WUP-y. (do 1 typu 8 województw, do drugiego 3 do trzeciego 8 do czwartego 11). Zasady realizacji projektów wychodzą na przeciw zgłaszanym przez OPZZ postulatom tak w likwidacji barier dla osób młodych jak i w projektach stażowych. Sukcesem jest inne spojrzenie na biednych pracujących. Do tej pory nie znajdowały się tego typu rozwiązania idące w kierunku ustalenie ich jako jednej z grup docelowych. Teraz po naszych interwencjach odpowiednie zapisy znalazły się w propozycjach

14 stycznia 2020 r. odbyły się warsztaty Narodowego Centrum Badań i Rozwoju poprzedzające XXVI posiedzenie KM PO WER.

Omówiono w temacie - Kompleksowe programy szkół wyższych projekt UCZELNIA DOSTĘPNA II". Projekt ma na celu:

1. Podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa
2. Wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego.
3. Poprawa dostępności szkolnictwa wyższego. Realizacja programów kształcenia o profilu ogólnoakademickim albo praktycznym, dostosowanych, w oparciu o analizy i prognozy, do potrzeb gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, zawierających w szczególności:
 - a. tworzenie i realizację nowych kierunków studiów odpowiadających na aktualne potrzeby społeczno-gospodarcze,
 - b. dostosowanie i realizację programów kształcenia do potrzeb społeczno- gospodarczych,
 - c. działania włączające pracodawców w przygotowanie programów kształcenia i ich realizację,
3. Wdrażanie na uczelniach zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia:
 - a. informatycznych narzędzi zarządzania uczelniami: stworzenie centralnego systemu repozytoriów prac dyplomowych, obsługa tzw. Programów antyplagiatowych, tworzenie otwartych zasobów edukacyjnych,
 - b. narzędzi udostępniania informacji i danych o szkolnictwie wyższym tj. wsparcie rozszerzania zakresu informacji przekazywanych przez uczelnie do systemu informacji o szkolnictwie wyższym, wdrażanie systemów wspierania zarządzania finansami oraz informatyczne wspieranie innowacyjnego procesu dydaktycznego.
4. Działania podnoszące kompetencje dydaktyczne kadr uczelni w zakresie innowacyjnych umiejętności dydaktycznych, umiejętności informatycznych, w tym posługiwanie się

profesjonalnymi bazami danych i ich wykorzystania w procesie kształcenia, prowadzenia dydaktyki w j. obcym, zarządzania informacją.

5. Działania podnoszące kompetencje zarządcze kadr kierowniczych i administracyjnych w uczelniach, takie jak zarządzanie zespołem, zarządzanie finansami, wsparcie uczelnianych struktur związanych z absorpcją środków finansowych np. z Horyzontu 2020.

6. Rozwój oferty uczelni w zakresie realizacji trzeciej misji, jako forum aktywności społecznej np. poprzez programy realizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, przyczyniające się do rozwoju kompetencji kluczowych, odpowiadających potrzebom rynku pracy, gospodarki i społeczeństwa.

ZM zapytał jak w NCBiR chce się realizować następne projekty skoro na chwile obecną są duże zaległości w obowiązujących terminach oceny i rozliczenia projektów. Z dużą troską MFiPR odnosi się do opóźnień i na nasz wniosek wprowadza dziania naprawcze. Przedstawiciele NCBiR zapewnili, że dziania naprawcze i zgoda na zlecenie niektórych prac na zewnątrz już przynosi pozytywne skutki. Ale całości jest stale monitorowana.

Drugim omawianym projektem był w temacie „umiędzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego” projekt - Najlepsi z najlepszych! 5.0.

Ma celu tego projektu jest poprawa dostępności międzynarodowych programów kształcenia dla osób

uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym z Polski oraz dla cudzoziemców.

Poprawa jakości, skuteczności i dostępności szkolnictwa wyższego oraz kształcenia na poziomie równoważnym w celu zwiększenia udziału i poziomu osiągnięć, zwłaszcza w przypadku grup w niekorzystnej sytuacji.

Wsparcie uczestnictwa wybitnie uzdolnionych studentów w konkursach, zawodach, konferencjach.

Międzynarodowych. Wsparcie wybitnie uzdolnionych studentów w rozwoju ich aktywności naukowej,

innowacyjności, kreatywności, poprzez umożliwienie im uczestnictwa w międzynarodowych konkursach, zawodach, konferencjach. Planowane w ramach projektu pozakonkursowego wsparcie udziału uzdolnionych studentów w światowych konkursach oraz zawodach stanowi kontynuację projektu pozakonkursowego Najlepsi z najlepszych! realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pn. Generacja Przyszłości realizowanego jako projekt systemowy MNiSW w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Zastosowanie trybu pozakonkursowego wynika ze szczególnego charakteru planowanych działań – wsparcie wybitnie uzdolnionych studentów w rozwoju ich aktywności naukowej, poprzez wspieranie ich uczestnictwa w międzynarodowych konkursach, zawodach, konferencjach. Działanie ukierunkowane będzie w szczególnej mierze na sfinansowanie uczestnictwa oraz osiągnięcie sukcesów w zawodach, konkursach, konferencjach najwyższej rangi przez wybitnych polskich studentów/zespoły studentów, których potencjał rozwojowy i dotychczasowe doświadczenie dają podstawy sądzić, iż mogą oni wygrywać w/w konkursy i zawody międzynarodowe. Podejmowane kroki przyczynią się również do poprawy wizerunku Polski na arenie międzynarodowej, jak również zachęcą zagranicznych studentów do odbywania całości lub części kształcenia w polskich uczelniach.

Wszystkie uwagi zgłoszone przez OPZZ do analogicznego projektu poprzedniej edycji zostały uwzględnione. W obecnej edycji wnioskowaliśmy o zwiększenie wskaźnika sukcesu do 50% i to zostało wprowadzone.

15 stycznia odbyły się warsztaty poprzedzające XXVI posiedzenie Komitetu Monitorującego PO WER, Przedmiotem warsztatów były:

1. Fiszka konkursu w ramach Działania 2.9 PO WER Rozwój ekonomii społecznej - *pn. "Wyposażenie podmiotów ekonomii społecznej w wiedzę i umiejętności z zakresu wykorzystania prawa zamówień publicznych"*. Temat ten był wielokrotnie zgłaszany przez OPZZ. Analizy nasze wykazały nikłą wiedzę w tym temacie. Konkurs służy wyłonieniu projektu, którego celem będzie wyposażenie pracowników podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstw społecznych w wiedzę i umiejętności pozwalające na skuteczne ubieganie się o zlecenia w ramach zamówień publicznych.

Oczekuje się, że podmioty ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwa społeczne objęte interwencją zwiększą uczestnictwo w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

Deficyty podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych w zakresie pozyskiwania zleceń w ramach zamówień publicznych stanowią powszechny problem.

Podmioty te współpracują z administracją publiczną głównie w otwartych konkursach ofert w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tymczasem, obok misji społecznej, równorzędnym czynnikiem konstytuującym przedsiębiorstwa społeczne jest prowadzenie działalności gospodarczej i kierowanie się rachunkiem ekonomicznym, zatem ich przychody powinny pochodzić także z realizacji m. in. zamówień publicznych. Zwiększenie aktywności przedsiębiorstw społecznych w tym zakresie wpłynie także na stabilność ich kondycji, trwałość oraz wzrost liczby miejsc pracy.

. Fiszka konkursu w ramach Działania 2.5 PO WER *Skuteczna pomoc społeczna - pn. "Działania edukacyjne na rzecz kadry zarządzającej i pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej oraz pracowników socjalnych zatrudnionych poza systemem pomocy i integracji społecznej obejmujące szkolenia z zakresu superwizji"* Celem projektu jest zdobycie kwalifikacji i nabycie kompetencji oraz nowych umiejętności przez kadrę pomocy i integracji społecznej, co przełoży się na wzmocnienie potencjału instytucji działających na rzecz włączenia społecznego.

Wsparcie w ramach projektu kierowane będzie do osób zarządzających i pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej oraz pracowników socjalnych zatrudnionych poza systemem pomocy i integracji społecznej.

Moduł I to szkolenie dla kandydatów na superwizorów pracy socjalnej, przygotowujące do egzaminu w celu uzyskania certyfikatu superwizora pracy socjalnej (60 osób).

Moduł II to szkolenie z zakresu superwizji – całość merytoryczna szkolenia dotyczy zagadnień związanych z superwizją pracy socjalnej. Uczestnicy szkolenia zostaną zapoznani z zagadnieniami z zakresu superwizji, dotyczącymi między innymi tego, czym jest superwizja,

jak powinna być prowadzona, jakie korzyści daje pracownikom socjalnym, jaki ma cel i zastosowanie w pracy socjalnej. Uczestnikom zostaną przedstawione dobre praktyki z zakresu superwizji pracy socjalnej funkcjonujące w Polsce i za granicą. Szkolenie to ma na celu przybliżenie zagadnień związanych z superwizją pracy socjalnej, promocję superwizji i prezentację dobrych praktyk (240 osób).

Efektem modułu I będzie przygotowanie teoretyczne i praktyczne do egzaminu na superwizora pracy socjalnej w celu zdobycia certyfikatu superwizora pracy socjalnej. Efektem modułu II będzie nabycie wiedzy z zakresu superwizji pracy socjalnej, podniesienie kompetencji zawodowych i zdobycie przez kadrę pomocy i integracji społecznej nowych umiejętności pracy z klientem.

Fiszka projektu pozakonkursowego w ramach Działania 2.8 *Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym* pn. "Opracowanie i pilotażowe wdrożenie planów deinstytucjonalizacji usług społecznych". Celem projektu jest zidentyfikowanie, przygotowanie i pilotażowe wdrożenie modeli przedsiębiorstw społecznych (PS), których forma pozwalać będzie na ich wykorzystanie i wdrożenie także przez innych użytkowników po zakończeniu realizacji projektu (np. w ramach systemu franczyzowego, klastrów itp.). Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia profesjonalizacji PS i budowania ich potencjału w świadczeniu kompleksowych usług („wiązki usług społecznych”) na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych oraz ich rodzin. Przyczyni się to do zwiększenia udziału podmiotów ekonomii społecznej w realizacji usług społecznych użyteczności publicznej, co stanowi jedno z założeń polityki publicznej w tym zakresie, wyrażonej m.in. w KPRES, a także rozwoju usług w zakresie rozwoju lokalnego. Projekt przełoży się na efektywne zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Usługi zostaną sprofilowane w ślad za diagnozą lokalnych potrzeb i potencjałów, przy aktywnym udziale członków lokalnej wspólnoty, dzięki czemu system będzie cechowała elastyczność. Jednocześnie projekt zakłada włączenie osób, dla których świadczone będą usługi, w proces ustalania oferty i pakietu działań, co pozwoli na zindywidualizowanie i osiągnięcie najwyższego stopnia dopasowania modelu do potrzeb. Na etapie identyfikowania modeli preferowane jest także poszukiwanie istniejących już rozwiązań i działających PS.

Wdrożenie systemu przełoży się także na wysoką jakość usług, większą ich dostępność, a także aktywizację społeczności lokalnej (także zawodową), co skutkować będzie wzmacnianiem więzi społecznych, poczucia solidarności i wpływu na rozwój lokalnej gospodarki i samodzielne rozwiązywanie problemów wspólnoty, zgodnie z zasadą pomocniczości. Tak skonstruowana interwencja, zmierzająca do tworzenia modelowych rozwiązań w zakresie aktywnych form integracji i deinstytucjonalizacji usług społecznych, przyczyni się do poprawy jakości polityk publicznych. Włączenie opracowanych i przetestowanych modeli w inne formy wsparcia ekonomii społecznej (np. w zakres standardów OWES lub franczyzę społeczną) pozwoli na upowszechnienie wypracowanych rozwiązań i zapewnienie trwałości efektów projektu.

17 stycznia 2020 r. odbyły się warsztaty Instytucji Zarządzającej PO WER poprzedzające XXVI posiedzenie KM PO WER. W trakcie warsztatów omawiane były:

:1. Fiszka konkursu - Metainkubator - sieciowanie podmiotów działających na rzecz zwiększenia poziomu wykorzystania innowacji społecznych (Działanie 4.1, Innowacje społeczne)

Temat – wsparcie rozwoju ekosystemu innowacji społecznych w Polsce. Cel – wsparcie rozwoju ekosystemu innowacji społecznych poprzez sieciowanie podmiotów działających w sferze innowacji społecznych w celu zapewnienia lepszych warunków do inicjowania, rozwijania oraz upowszechniania/skalowania innowacji społecznych w Polsce. Doświadczenia z dotychczas realizowanych konkursów na inkubację innowacji społecznych pokazują, że wśród oferowanych w ich ramach form wsparcia brakuje narzędzi, które służyłyby do rozwoju ekosystemu innowacji społecznych. Dlatego niezbędnym jest ich stworzenie, co będzie sprzyjać jak najbardziej efektywnemu osiągnięciu celu wyznaczonego dla działania 4.1. Jest też aktualnie dobry moment na ten rozwój, bo można będzie do tego wykorzystać potencjał w obszarze innowacyjności społecznej, drzemący w osobach fizycznych, grupach nieformalnych czy podmiotach pozarządowych, prywatnych lub publicznych, jaki został uwolniony dzięki inkubatorom innowacji społecznych, które były lub są prowadzone w ramach ww. konkursów. Zadanie wsparcia rozwoju ekosystemu innowacji społecznych zostanie zrealizowane poprzez utworzenie organizacji parasolowej, tzw. metainkubatora.

Celem działania metainkubatora będzie stworzenie sieci współpracy na rzecz rozwoju ekosystemu innowacji społecznych. Rolą metainkubatora będzie przede wszystkim sieciowanie podmiotów zainteresowanych współpracą na rzecz innowacji społecznych, wsparcie procesu inkubowania innowacji, wymianę doświadczeń i wiedzy między członkami sieci, działania na rzecz upowszechniania i skalowania najlepszych innowacyjnych rozwiązań, a także podejmowanie inicjatyw skierowanych na zewnątrz, służących promowaniu kultury eksperymentowania, wzmacnianiu kompetencji w obszarze zarządzania zmianą u lokalnych liderów czy budowaniu otwartości na innowacyjność społeczną na poziomie władz samorządowych. Metainkubator będzie ściśle współpracował z IZ POWER, tak aby na bieżąco reagować na potrzeby związane ze wsparciem rozwoju ekosystemu innowacji społecznych w Polsce. Stworzenie sieci podmiotów zajmujących się inkubacją innowacji społecznych zwiększy ich efektywność w działaniu, nada walor wpływu poprzez łączenie potencjałów i pomysłów, da przestrzeń do dzielenia się doświadczeniem, ułatwi wymianę wiedzy, pozwoli na uspołnianie wiedzy i wypracowanie dobrych praktyk, sprzyjać będzie także poszukiwaniu nowych rozwiązań. Dzięki integracji środowiska i współpracy z kluczowymi interesariuszami powstawania i rozwoju innowacji – administracją publiczną centralną i samorządową, organizacjami pozarządowymi, ośrodkami edukacyjnymi, biznesem i mediami. Metainkubator będzie mógł pełnić rolę rzecznika / lobbyisty na rzecz lepszego wykorzystania nowych, skuteczniejszych rozwiązań w radzeniu sobie z wyzwaniami społecznymi współczesnej Polski. Uruchomienie działalności metainkubatora pozwoli na wdrożenie rekomendacji z ewaluacji przyjętej przez KM POWER (Raport dla badania pn. „Ewaluacja innowacji społecznych w ramach Programu POWER).

Fiszka konkursu - Skalowanie innowacji społecznej: "Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży" (Działanie 4.1, Innowacje społeczne) Celem skalowania innowacji społecznych jest zapewnienie możliwości wykorzystania rozwiązań, które zostały już opracowane, ale miały dotąd ograniczony terytorialnie bądź sektorowo zasięg oraz tych, które były stosowane przez pojedyncze podmioty i nie funkcjonują na dużą skalę. W planowanym konkursie skalowany będzie model Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży opracowany w projekcie Deinstytucjonalizacja szansą na dobrą zmianę wybranym w konkursie Deinstytucjonalizacja usług świadczonych na rzecz osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi ogłoszonym przez IZ PO WER w ramach Działania 4.1. PO WER w 2015 r. Obecnie model jest wdrażany w projekcie wybranym w II etapie konkursu. Projekt jest realizowany m.in. przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w warszawskiej dzielnicy Bielany. Model zakłada utworzenie Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży (ŚCZP), obejmującego trzy zintegrowane rodzaje działań: profilaktykę zaburzeń Zdrowia psychicznego, usługi medyczne oraz oparcie społeczne.

Podstawowe zadania ŚCZP obejmują w szczególności: - koordynację i integrację wsparcia w partnerstwie formalnym oraz nieformalnym (pozostałe podmioty wdrożenia) w ramach Centrum Koordynacji wraz z infolinią dla pacjentów i ich rodzin, - tworzenie mechanizmów i standardów współpracy instytucjonalnej z podmiotami istniejącymi na terenie wdrożenia w ramach sieci koordynacji w Centrum Koordynacji, -prowadzenie terapii środowiskowej dzieci i młodzieży, która jest realizowana w domu lub w podmiotach oświaty lub oparcia społecznego lub w innych miejscach pobytu dziennego dzieci i młodzieży, - prowadzenie usług ambulatoryjnych specjalistycznych w ramach psychoterapii indywidualnej, grupowej, rodzinnej oraz par dla dzieci i młodzieży, poradnictwa psychologicznego, świadczeń lekarskich psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży, psychoedukacji i wsparcia psychospołecznego dla rodzin, dzieci i młodzieży, - prowadzenie pomocy doraźnej dla opiekunów prawnych dzieci i młodzieży.

Zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych na rzecz poprawy skuteczności wybranych aspektów polityk publicznych w obszarze oddziaływania EFS. - poradnictwo dla specjalistów z podmiotów oświaty, oparcia społecznego oraz innymi podmiotami pracującymi z rodzinami, dziećmi i młodzieżą w obszarze zdrowia psychicznego, - realizacja usług całodobowych, które powinny być realizowane w ramach hostelu dla młodzieży od 16 r.ż., - profilaktyka, edukacja, informacja – ich celem jest wzmocnienie zdrowia psychicznego poprzez organizację spotkań edukacyjno-profilaktycznych dla dzieci w szkołach podstawowych i średnich, rodziców w czasie wywiadówek oraz specjalistów pracujących z dziećmi i młodzieżą, - wsparcie rodzin, dzieci i młodzieży powinno być ujęte w ramach indywidualnego planu zdrowienia dzieci.

ZM zapytał twórców projektu jak ma wyglądać pomoc rodzicom podczas wywiadówek. Uzyskał informację, że w projekcie jest skrót myślowy. Jak będą mieli rodzice problemy na wywiadówkach to trzeba dojść przyczyn i potem razem z dzieckiem i otoczeniem (rodzina, szkoła przeprowadzi ocenę skali pomocy)

Fiszka konkursu w obszarze utrzymania aktywności zawodowej osób w wieku emerytalnym (Działanie 4.3, Współpraca ponadnarodowa) Wdrożenie nowych rozwiązań, w szczególności z zakresu aktywizacji zawodowej, kształcenia przez całe życie i tworzenia oraz realizacji polityk publicznych, dzięki współpracy z partnerami zagranicznymi. Konkurs przewiduje możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w temacie: Wypracowanie i wdrożenie rozwiązań na rzecz utrzymania aktywności zawodowej pracowników w wieku przedemerytalnym i emerytalnym. Realizacja projektu współpracy ponadnarodowej obejmuje 6 etapów: 1) Przygotowanie rozwiązania we współpracy z partnerem ponadnarodowym; 2) Testowanie wypracowanego rozwiązania w grupie docelowej projektu z ewentualnym wsparciem partnera ponadnarodowego; 3) Analiza efektów testowanego rozwiązania z uwzględnieniem opinii eksperta/ów merytorycznych oraz wsparcia partnera ponadnarodowego; 4) Opracowanie ostatecznej wersji produktu (modelu, narzędzia lub rozwiązania) gotowej do wdrożenia z uwzględnieniem wyników testowania i przeprowadzonej analizy z uwzględnieniem wsparcia partnera ponadnarodowego; 5) Działania związane z wdrożeniem rozwiązania do praktyki, z ewentualnym wsparciem partnera ponadnarodowego; 6) Wypracowanie rekomendacji dla instytucji użytkownika (którym może być także beneficjent lub partner/rzy krajowy/i), w celu zapewnienia skutecznej trwałości stosowania rozwiązania wypracowanego w projekcie współpracy ponadnarodowej.

W projekcie wykorzystywane zostaną przynajmniej dwa rodzaje działań współpracy ponadnarodowej spośród następujących: 1) wypracowanie i wdrożenie nowego/ych rozwiązania/ń; 2) transfer, zaadaptowanie i wdrożenie nowego/ych rozwiązania/ń; 3) równoległe tworzenie i wdrożenie nowego/ych rozwiązań; 4) wymiana informacji i doświadczeń, przy czym jednym z obowiązkowych działań jest wymiana informacji i doświadczeń. Rozwiązanie wypracowane w projekcie zawiera następujące elementy: 1. model utrzymania aktywności zawodowej pracowników w wieku przedemerytalnym i emerytalnym poprzez wsparcie pracodawców w przygotowaniu MMŚP do utrzymania w zatrudnieniu pracowników po osiągnięciu wieku emerytalnego; 2. model przygotowania pracowników w wieku przedemerytalnym i emerytalnym do pozostania na rynku pracy.

Zwróciłem uwagę, że pominięcie w projekcie dużych firm to duży błąd. AW przytoczyła niezależne badania jakie są w OPZZ prowadzone i z których wynika potrzebę rozwijania tego typu działań w dużych firmach. ZM przypomniał, że musi powstać projekt w każdej z grup, wtedy można mówić o całościowych wnioskach. KE ma zastanowić się nad tym tematem.

Następne warsztaty były on-line tak jak i posiedzenia KM POWER.

ADj) GRUPA ROBOCZA ds. ewaluacji

Nowe wyzwania w przygotowaniu nowego okresu programowania .

Posiedzenie Zespołu Sterującego Ewaluacją oraz Grupy Sterującej Ewaluacją POWER odbyło się w dniu 27.11. OPZZ wnioskowało o wspólne

posiedzenie obu gremiów jeszcze w tym roku. Członkiem obu grup jest Zygmunt Mierzejewski.

W pierwszej części spotkania została omówiona utworzona zgodnie z wnioskiem OPZZ Baza Rekomendacji. Wskaźnik rekomendacji wdrożonych wynosi 53% (256 rekomendacji operacyjnych i 17 strategicznych odrzuconych).

ZM zaproponował uzupełnienie bazy o informacje dlaczego rekomendacje zostały odrzucone oraz o informacje na temat stanu realizowanych rekomendacji.

Następnie omówiono działania na poziomie horyzontalnym – Krajowa Jednostka Ewaluacyjna

Podsumowanie zrealizowanych badań w 2020 - zrealizowano 36 badań ewaluacyjnych

Informacja na temat badań KJE w trakcie realizacji:

Badanie efektów wsparcia B+R (planowany odbiór badania: I kwartał 2021)

Badanie WMDT (planowany odbiór: I kwartał 2021)

Badanie funkcjonowania punktów informacji o funduszach europejskich (planowany odbiór badania: I kwartał 2021)

Badanie realizacji zasady partnerstwa (planowany odbiór badania II kw. 2021)

Badanie Smart Cities (V4) (planowany odbiór: II kwartał 2021)

Badanie systemu realizacji polityki spójności (planowany odbiór badania II kw. 2021)

Ewaluacja zasad horyzontalnych (planowany odbiór badania III kwartał 2021)

Informacja na temat planowanych badań KJE i wydarzeń na 2021r.

Badanie przyczyn zróżnicowania międzyregionalnego i wewnątrzregionalnego, wraz z ustaleniem wpływu polityki spójności (**styczeń 2021**)

Wpływ polityki spójności 2014-2020 na internacjonalizację przedsiębiorstw w Polsce (**luty 2021**)

Ocena wpływu makroekonomicznego realizacji UP i PO 2014-2020 na rozwój kraju i regionów (**luty 2021**)

Ocena wpływu działań podejmowanych w zakresie transportu publicznego na zrównoważoną mobilność miejską w perspektywie 2014-2020 (**marzec 2021**)

Wpływ polityki spójności 2014-2020 na skalę i zakres powiązań kooperacyjnych w gospodarce (**kwiecień 2021**)

Wpływ polityki spójności na rozwój przygranicznej i ponadnarodowej współpracy terytorialnej w perspektywie 2014-20 (**maj 2021**)

Ocena wpływu projektów z zakresu kultury na rozwój społeczno-gospodarczy w perspektywie 2014-2020 (**grudzień 2021**)

Propozycja organizacji prac nad wytycznymi ds. ewaluacji 2021-2027.

Zbierane są uwagi i propozycje pracy nad nowym okresem programowania. Na ich podstawie i wnioskach proponuje się następujący tok pracy

Powołanie zespołów tematycznych dla opracowania zagadnień w blokach problemowych

(założenia: zespoły będą składać się z członków JE oraz zewnętrznego eksperta)
(listopad-grudzień)

Wypracowanie rozwiązań na potrzeby nowych wytycznych
(koniec stycznia – początek lutego 2021)

Finalizacja prac na wytycznymi i zatwierdzenie przez Ministra FiPR
(luty-? 2021)

Podział na grupy:

1. Wykorzystanie wyników badań
2. Plan badań na nową perspektywę
3. Zbierane i udostępniane informacje o badaniach
4. Uproszczenie procedur
5. Ocena jakości badań ewaluacyjnych
6. Nowe elementy wytycznych

Ad k) GRUPA ROBOCZA ds. równości - brak spotkań

Grupy robocze ds. KPO

Intensywne prace naszych członków w grupach roboczych przygotowujących Krajowy Plan Odbudowy.

Podstawowe informacje:

Lipcowy Szczyt Unii Europejskiej w Brukseli zakończył się porozumieniem –. W ramach Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska ma mieć do dyspozycji ok. 23 mld euro na dotacje (w cenach stałych) i ok. 34,3 mld euro na pożyczki (w cenach bieżących). Te pieniądze będą inwestowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy

Warunkiem realizacji inwestycji z Funduszu Odbudowy i Zwiększania Odporności w nowej perspektywie finansowej jest przygotowany, przyjęty w Polsce i UE Krajowy Plan Odbudowy. Plan powstaje obecnie w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Chcemy, żeby do Polski napłynęły dodatkowe środki finansowe na działania wzmacniające gospodarkę i społeczeństwo po pandemii oraz tworzące trwałe podstawy wzrostu

Od samego początku prac nad KPO PARTNERZY SPOŁECZNI wnioskowali o zapewnienie udziału w pracach nad jego przygotowaniem. Dopiero interwencje na wszystkich szczeblach w tym unijnych doprowadziły do uwzględnienia nas w pracach grup roboczych.

Informacje wstępne na temat Instrumentu Odbudowy i Zwiększania Odporności

Instrumentu Odbudowy i Odporności (Recovery and Resilience Facility – dalej zwany RRF) to największy z zaproponowanych instrumentów wsparcia w ramach Europejskiego Instrumentu Odbudowy (EIO) stanowiący 672,5 mld euro (w cenach stałych z 2018 r.), z czego 312,5 mld ma przypaść na wsparcie bezzwrotne (granty) oraz 360 mld euro na pożyczki. EIO stanowi uzupełnienie Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027.

Celem ogólnym RRF jest promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii poprzez zwiększenie odporności i zdolności dostosowawczych państw członkowskich, łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków kryzysu oraz wspieranie transformacji ekologicznej i cyfrowej, przyczyniając się tym samym do odbudowy potencjału wzrostu gospodarczego Unii, wspierania tworzenia miejsc pracy podczas wychodzenia z kryzysu związanego z COVID-19 i promowania zrównoważonego wzrostu.

Środki alokowane na Instrument będą pochodziły z pożyczek zaciągniętych w imieniu UE. Spłata zobowiązań odbędzie się – co do zasady – od kolejnego WRF do 31 grudnia 2058 r. i będzie wynikała z nałożonych na państwa **nowych środków własnych**.

Polska może liczyć na ok. **23,1 mld euro** (w cenach stałych z 2018 r.) **środków bezzwrotnych**.

Część grantowa RRF została podzielona na dwie części – 70% wg klucza zaproponowanego przez KE, który jest korzystny dla PL i stanowi 8,65% puli dostępnej do 2022 r. W 2022 r. pozostałe 30% alokacji zostanie podzielone według nowego klucza, który będzie uwzględniał spadek PKB w 2020 r. oraz łączną stratę realnego PKB w latach 2020 i 2021.

Wysokość pożyczki jest uzależniona od: 1) potrzeb inwestycyjnych, wynikających z planu odbudowy 2) zamożności - do 6,8% DNB 3) dostępności środków (pula na wszystkie państwa – 360 mld). **Kwota maksymalnej pożyczki dla PL to 34,2 mld euro.** Pożyczki są traktowane jako element dodatkowy – na inne działania niż granty. Nie jest wymagany wkład własny.

Sięgnięcie po środki wymaga **przedłożenia krajowego planu odbudowy, składającego się z reform oraz inwestycji publicznych** w ramach spójnego pakietu działań.

Wsparcie w ramach RRF ma charakter dodatkowy w stosunku do wsparcia udzielanego w ramach innych funduszy i programów unijnych. Projekty dotyczące reform i projekty inwestycyjne mogą otrzymywać wsparcie z innych unijnych programów i instrumentów, pod warunkiem że wsparcie takie nie pokrywa tych samych kosztów.

Dla projektów KPO mają zastosowanie zasady dot. dozwolonej pomocy publicznej.

Krajowy Plan Odbudowy

➤ Wymogi

Na potrzeby realizacji RRF państwa członkowskie przygotowują krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności (dalej zwane KPO). Plany te zawierają program reform i inwestycji danego państwa członkowskiego na lata 2021 - 2023. **KPO obejmują środki służące wdrażaniu reform i projektów inwestycji publicznych w postaci spójnego pakietu.**

KPO muszą być spójne z odpowiednimi wyzwaniami i priorytetami specyficznymi dla danego kraju określonymi w kontekście **europejskiego semestru, głównie chodzi tu o odpowiednie zalecenia dla państw członkowskich (tzw. Country Specific Recommendations – CSRs)**

KPO muszą być również spójne z informacjami zawartymi w krajowych programach reform (KPR), w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu (KPEiK) oraz ich aktualizacjach dokonywanych na mocy rozporządzenia (UE) 2018/1999, w terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, a także w umowach partnerstwa i programach operacyjnych w ramach funduszy unijnych.

➤ Termin złożenia

Państwa powinny przedłożyć KPO najpóźniej do 30 kwietnia 2021 r., aby otrzymać środki bezzwrotne. Plany zostaną poddane przeglądowi i w razie potrzeby dostosowane w 2022 r., aby uwzględnić ostateczną alokację środków na 2023 r.

➤ Ocena i zatwierdzenie

Ocena i decyzja w zakresie przyznania wsparcia oraz wysokości tego wsparcia **należąć będzie do KE**. KE ma 2 miesiące na ocenę. Rozporządzenie reguluje, jakimi kryteriami będzie kierować się Komisja. Najważniejsze będą dwa:

- czy plan odbudowy i zwiększenia odporności ma się przyczynić do skutecznego sprostania wyzwaniom zidentyfikowanym w odpowiednich zaleceniach skierowanych do danego państwa członkowskiego (CSRs) lub w innych stosownych dokumentach oficjalnie przyjętych przez Komisję w ramach europejskiego semestru;
- czy plan odbudowy i zwiększania odporności skutecznie przyczyni się do wzmocnienia potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy oraz odporności gospodarczej i społecznej państwa członkowskiego, złagodzi skutki kryzysu gospodarczego i społecznego oraz przyczyni się do zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;

W wyniku ustaleń RE, waga kryterium czy KPO przyczynia się do transformacji ekologicznej i cyfrowej została osłabiona na rzecz drugiego z ww., aczkolwiek nadal pozostanie ono istotnym kryterium, choćby z uwagi na warunkowość klimatyczną (patrz str. 12 i 13).

Ocena planów będzie zatwierdzana przez Radę większością kwalifikowaną (55% państw członkowskich reprezentujących 65% ludności) na wniosek Komisji w drodze aktu wykonawczego.

➤ Modyfikacja KPO

Modyfikacja KPO będzie konieczna w trzech przypadkach:

- W razie potrzeby, KPO będzie mógł być zaktualizowany w 2022 r., w celu sięgnięcia po 30% puli dostępne dla państw członkowskich na podstawie klucza określonego w czerwcu 2022 r.
- W sytuacji, gdy założone w KPO cele i kamienie milowe nie będą możliwe do osiągnięcia w wyniku obiektywnych czynników (np. zmiany rządu).
- W sytuacji, gdy państwo ubiega się o pożyczkę na pokrycie dodatkowych, nieujętych w KPO działań, nie później jednak niż do końca 2023 r.

We wszystkich przypadkach zmodyfikowany KPO podlega ocenie Komisji i zatwierdzeniu przez Radę.

➤ Sprawozdawczość z KPO

Co pół roku, w ramach procesu Semestru europejskiego. Sprawozdania muszą być odpowiednio odzwierciedlone w krajowych programach reform, które wykorzystuje się jako narzędzie sprawozdawczości z postępów w realizacji KPO.

Projekty KPO (reformy i inwestycje publiczne)

Zakres stosowania RRF obejmuje obszary polityki dotyczące: spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, transformacji ekologicznej i cyfrowej, zdrowia, konkurencyjności, odporności, wydajności, kształcenia i umiejętności, badań naukowych i innowacji, inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, miejsc pracy i inwestycji oraz dobrze funkcjonującego jednolitego rynku.

Pamiętać jednak trzeba, że zgodnie z celami KPO, projekty reform i inwestycji powinny przede wszystkim przyczynić się do efektywnego wdrażania CSR-ów, a także przyczynić się do transformacji zielonej i cyfrowej oraz przyczynić się do długotrwałego wzmocnienia odporności gospodarki na kryzysy.

Metodologia:

MFiPR przygotowało projekty materiałów, określiło wstępnie tematykę i składy grup roboczych, skład grupy d/s koordynacji. Wszystkie materiały na tym etapie są przedmiotem prac grup, które proponują zmiany, uzupełnienia czy rozszerzenie tematów. Po informacji o zbieraniu projektów Grupa koordynacji po końcowym zatwierdzeniu dokumentów wiodących skieruje do poszczególnych grup projekty (jest już ponad 2000) do oceny, zatwierdzenia do realizacji czy zawnioskuje o zmiany, uzupełnienie lub odrzucenie.

W ostatnich dniach sierpnia otrzymaliśmy pismo z MFiPR dotyczące wyznaczeniu ekspertów do prac w grupach roboczych przygotowujących program KPO. Z naszej inicjatywy odbyło się natychmiast posiedzenie Zespołu funduszy europejskich RDS (sprawozdanie zostało opublikowane na naszej stronie internetowej) następnego dnia wysłano pisma do MFiPR oraz w ślad za nimi zgłosiliśmy listę ekspertów do poszczególnych grup tematycznych;

OPZZ zgłosiło następujących kandydatów do prac w grupach roboczych ds. wyboru projektów Krajowego Planu Odbudowy. Wszyscy kandydaci posiadają odpowiednią wiedzę, stosowne doświadczenie oraz deklarują cotygodniową pracę w grupach:

energia i środowisko -Arkadiusz Siekaniec, transport -Aleksander Motyka, innowacje i rozwój -Miroslaw Grzybek, Anna Kieracińska, społeczeństwo- Zygmunt Mierzejewski, Aleksandra Wąsik, cyfryzacja- Jerzy Wysokiński, spójność terytorialna- Adam Liszczewski, infrastruktura- Jan Budkiewicz

Poniżej jeden z dokumentów omawianych podczas prac w grupach:

IDENTYFIKACJA PROJEKTÓW I PROGRAMÓW DO KRAJOWEGO PLANU ODBUDOWY

Wstęp

Zgodnie z założeniami prawnymi Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Recovery and Resilience Facility RRF), elementem RRF mają być projekty i programy inwestycyjne wspierające procesy konwergencji oraz odporności gospodarek poszczególnych krajów członkowskich w horyzoncie długoterminowym. RRF będzie programowany poprzez Krajowy Plan Odbudowy (KPO).

W związku z powyższym Ministerstwo Funduszy i Polityki Rozwoju prowadzi proces identyfikacji inicjatyw projektowych i programowych wpisujących się w założenia RRF, w ścisłej koordynacji z programowaniem innych instrumentów UE na lata 2021-2027.

Proces identyfikacji inicjatyw projektowych i programowych uwzględnia następujące etapy:

- ETAP I - Opracowanie kryteriów tematycznych
- ETAP Ia - Opracowanie matrycy zgodności z KPO
- ETAP II - Wstępne przyporządkowanie projektów/programów do instrumentów wsparcia
- ETAP III - Opracowanie szczegółowego zakresu informacji niezbędnych do identyfikacji projektów/programów
- ETAP IV - Identyfikacja propozycji projektów/programów
- ETAP V - Opracowanie kluczowych założeń systemu wdrażania

ETAP I – Opracowanie kryteriów tematycznych

Czas trwania: sierpień – 2/3 tydzień września 2020.

Cel: opracowanie kryteriów wyboru projektów/programów uwzględniających specyfikę obszarów kwalifikujących się do RRF.

Podmiot odpowiedzialny – tematyczne grupy robocze ds. oceny projektów do KPO w obszarach: energia i środowisko, transport, innowacje i rozwój, społeczeństwo, cyfryzacja, spójność terytorialna, infrastruktura (w tym zdrowie).

Założenia prac:

- prace realizowane w ramach poszczególnych tematycznych grup roboczych w oparciu o przedstawicieli właściwych instytucji zarządzających przy udziale zainteresowanych resortów oraz po 2 przedstawicieli marszałków (poza grupą spójność terytorialna);
- projekt kryteriów w poszczególnych obszarach podlegał będzie uspołnieniu – grupa robocza ds. koordynacji projektów KPO;
- projekt uspołnionych kryteriów zostanie przekazany do tematycznych grup roboczych celem finalnych uzgodnień i akceptacji;
- wersja końcowa kryteriów zostanie kierunkowo zaakceptowana na poziomie ministrów właściwych.

Produkt końcowy:

- ✓ kryteria identyfikacji projektów do KPO kierunkowo zaakceptowane przez ministrów właściwych i przekazane do właściwych resortów i marszałków.

ETAP Ia - Opracowanie matrycy zgodności z KPO

Czas trwania: sierpień – 2/3 tydzień września 2020.

Cel: opracowanie matrycy zgodności projektów i programów z KPO zapewniającej zgodność inicjatyw projektowych i programowych z podstawową logiką i założeniami KPO.

Podmiot odpowiedzialny: MFiPR – grupa robocza ds. koordynacji projektów KPO.

Założenia prac:

- propozycja matrycy przygotowana przez grupę roboczą ds. koordynacji projektów KPO;
- projekt matrycy będzie przedstawiony tematycznym grupom roboczym do wykorzystania w pracach nad identyfikacją i wyborem projektów;
- wersja końcowa zostanie kierunkowo zaakceptowana na poziomie ministrów właściwych.

Produkt końcowy:

matryca zgodności z KPO kierunkowo zaakceptowana przez ministrów właściwych i przekazana do właściwych resortów i marszałków

ETAP II - Wstępne przyporządkowanie projektów/programów do instrumentów wsparcia

Czas trwania: koniec sierpnia – 2/3 tydzień września 2020.

Cel: wstępne przyporządkowanie zgłoszonych fiszek projektowych I do KPO lub innych instrumentów finansowania.

Podmiot odpowiedzialny:

- tematyczne grupy robocze – przyporządkowanie zgłoszonych fiszek projektowych I do KPO lub innych instrumentów finansowania;

- grupa robocza ds. koordynacji projektów KPO – analiza i przygotowanie zbiorczego materiału.

Założenia prac:

- prace opierać się będą na:
 - zgłoszonych przez resorty i marszałków fiskalkach projektowych I;
 - opracowanym projekcie matrycy zgodności z KPO;
- tematyczne grupy robocze:
 - uwzględnią podczas prac prowadzone działania w zakresie programowania innych instrumentów finansowania, w tym Umowy Partnerstwa i projektów poszczególnych programów operacyjnych i Just Transition Fund;
 - klasyfikują projekty i programy zgłoszone w fiskalkach projektowych I jako:
 - wpisujące się w matrycę zgodności z KPO;
 - wpisujące się w matrycę zgodności z KPO z zastrzeżeniem konieczności uzupełnienia informacji;
 - wpisujące się w inne instrumenty finansowania (w miarę możliwości ze wskazaniem instrumentu);
 - przekazują wyniki klasyfikacji do grupy roboczej ds. koordynacji projektów KPO;
- grupa robocza ds. koordynacji projektów KPO dokonuje agregacji przekazanych danych i przygotowuje zbiorczy materiał do przekazania do resortów i marszałków.

Produkt końcowy:

- ✓ lista fiszek projektowych I uwzględniająca ww. kategorie.

ETAP III - Opracowanie szczegółowego zakresu informacji niezbędnych do identyfikacji projektów/programów

Czas trwania: sierpień - 2/3 tydzień września 2020

Cel:

- ✓ doprecyzowanie zakresu informacji i danych niezbędnych do identyfikacji projektów i programów możliwych do uwzględnienia w ramach KPO (fiszka projektowa II);
- ✓ przygotowanie zestawu danych w systemie SL, w którym będzie ujęta fiszka projektowa II;
- ✓ przekazanie do resortów i marszałków matrycy, listy projektów/programów oraz fiszki projektowej II w celu uzupełnienia danych w SL.

Podmiot odpowiedzialny:

- tematyczne grupy robocze – przygotowanie projektu zestawu informacji i danych do wprowadzenia do SL (fiszka projektowa II);
- grupa robocza ds. koordynacji projektów KPO – weryfikacja i uspoźnienie danych;
- Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej (MFIPR) we współpracy z grupą roboczą ds. koordynacji projektów KPO oraz grupami tematycznymi – wprowadzenie danych do systemu SL (fiszka projektowa II).

Założenia prac:

- prace opierać się będą na:
 - zakresie informacji i danych określonych przez tematyczne grupy robocze w kryteriach tematycznych oraz wskazanych w kryteriach strategicznych i ramowych, jako podstawy do przygotowania fiszki projektowej II;
- tematyczne grupy robocze prześlą propozycje zestawu informacji i danych do wprowadzenia do SL (fiszki projektowe II) do grupy roboczej ds. koordynacji projektów KPO do końca 1-go tygodnia września 2020;
- grupa robocza ds. koordynacji projektów KPO przeprowadzi weryfikację i uspoźnienie szczegółowego zakresu informacji i danych niezbędnych do identyfikacji projektów/programów;
- na podstawie ww. szczegółowego zakresu informacji i danych niezbędnych do identyfikacji projektów Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej we współpracy z grupami wprowadzi dane w system SL, co umożliwi uzupełnienie informacji o projektach/programach (fiszka projektowa II);
- przygotowana fiszka projektowa II zostanie udostępniona resortom i marszałkom w 2/3 tygodniu września 2020 wraz z:
 - listą projektów/programów (fiszki projektowe I) wskazanych jako wpisujące się w matrycę zgodności z KPO oraz
 - listą projektów/programów (fiszki projektowe I) wskazanych jako wpisujące się w matrycę zgodności z KPO z zastrzeżeniem konieczności uzupełnienia informacji.

Produkt końcowy:

- ✓ fiszka projektowa II udostępniona w SL.

ETAP IV - Identyfikacja propozycji projektów/programów

Czas trwania: sierpień - 3/4 tydzień września 2020 – 1/2 tydzień listopada 2020

Cel: zidentyfikowanie listy projektów i programów możliwych do uwzględnienia w KPO w oparciu o przyjęte kryteria.

Podmiot odpowiedzialny:

- resorty i marszałkowie – uzupełnienie zestawu informacji i danych dla projektów/programów, które wpisują się w matrycę zgodności z KPO;
- tematyczne grupy robocze – rekomendacje dla projektów/programów z uzupełnionymi fiszkami projektowymi II;
- grupa robocza ds. koordynacji projektów KPO – rekomendacja strategiczna dla projektów/programów z uzupełnionymi fiszkami projektowymi II;
- ministrowie właściwi – kierunkowa akceptacja propozycji listy zidentyfikowanych projektów i programów.

Założenia prac:

- prace opierać się będą na:
 - zaakceptowanej przez ministrów właściwych matrycy zgodności z KPO;

- zaakceptowanych przez ministrów właściwych kryteriach identyfikacji projektów/programów do KPO;
- fiszkach projektowych II;
- tematyczne grupy robocze:
 - będą analizowały zgłoszone fiszki projektowe II w 2-3 tygodniu października 2020. Możliwa jest wcześniejsza praca w przypadku wcześniejszego otrzymania uzupełnionych fiszek projektowych II;
 - będą prowadziły klasyfikację według przyjętych kryteriów strategicznych (poza kryterium *Istotność projektu z perspektywy celów KPO*) i tematycznych;
 - mają możliwość uzyskiwania dodatkowych informacji bezpośrednio od promotorów projektów;
 - prowadzą proces przypisywania punktów dla poszczególnych propozycji projektów i programów, polegający na przyznaniu punktów w poszczególnych kryteriach przez przedstawicieli resortów i marszałków;
 - finalne przypisanie punktów dla poszczególnych projektów i programów powinno mieć formę pisemną i być potwierdzone przez szefów poszczególnych grup;
 - przygotowują podsumowanie z procesu identyfikacji projektów i programów zawierające:
 - podział na projekty i programy;
 - rekomendację ujęcia danego projektu i programu w ramach KPO lub ujęcia w ramach innego instrumentu finansowego;
 - liczbę przyznanych punktów w poszczególnych kryteriach;
 - inne uwagi/komentarze;
 - przekazują podsumowanie z procesu identyfikacji projektów i programów do grupy roboczej ds. koordynacji projektów KPO;
- grupa robocza ds. koordynacji projektów KPO:
 - analizuje zgłoszone fiszki projektowe II w oparciu o kryterium strategiczne *Istotność projektu z perspektywy celów KPO*;
 - uwzględnia swoją rekomendację na podsumowaniu z procesu identyfikacji projektów i programów przesłanym przez szefów tematycznych grup roboczych;
 - dokonuje finalnego podsumowania procesu identyfikacji projektów i programów do KPO;
 - przygotowuje informację o finalnej rekomendacji projektów i programów do KPO do zatwierdzenia przez ministrów właściwych;
 - po zatwierdzeniu przez ministrów właściwych, przygotowuje informację zwrotną dla poszczególnych resortów i marszałków o finalnych rekomendacjach dla zgłoszonych projektów.

Produkt końcowy:

- ✓ finalna rekomendowana lista projektów/programów do KPO.

ETAP V - Opracowanie kluczowych założeń systemu wdrażania

Czas trwania: sierpień – 1/2 tydzień grudnia 2020

Cel: analiza i przygotowanie szczegółowych zasad realizacji KPO oraz poszczególnych projektów i programów.

Podmiot odpowiedzialny: grupa robocza ds. koordynacji projektów KPO.

Założenia prac:

- prace będą realizowane w miarę finalizacji zakresu prawnego RRF oraz stosownie do powstających zasad wykonawczych po stronie KE;
- prace będą w pierwszej kolejności skoncentrowane na:
 - systemie obiegu finansowego;
 - systemie monitorowania i kontroli;
 - pomocy publicznej.

Produkt końcowy:

- ✓ formalne usankcjonowanie systemu wdrażania KPO i projektów oraz programów realizowanych w ramach KPO.

Nasi przedstawiciele uczestniczą w pracach od 1 września, jednak wiele uwag kierowaliśmy do MFiPR pod koniec sierpnia. Wpisanie nas w skład grup roboczych, inne akcenty w ważności celów i zmiany zapisów w matrycy KPO oraz rozdzielenie wskaźników istotnych dla rynku pracy zostały w większości uwzględnione.

Poniżej prace w grupie roboczej ds. społeczeństwa w której uczestniczymy: Aleksandra Wąsik i Zygmunt Mierzejewski.

Przewodniczący: Piotr Krasuski, Dyrektor Departamentu EFS w MFiPR

Eksperti: Piotr Stronkowski

W ramach grupy roboczej rozpatrywane będą projekty obejmujące m.in interwencje w obszarach: spójność społeczna, rynek pracy i zatrudnienie, adaptacyjność przedsiębiorców i pracowników do zmian, sprawność instytucji, edukacja, ochrona zdrowia, usługi społeczne, aktywna integracja, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wsparcie osób z niepełnosprawnościami, ekonomia społeczna i inne kwestie społeczne.

Cele strategiczne obszaru SPOŁECZEŃSTWO Krajowego Planu Odbudowy:

- Przeciwdziałanie negatywnym skutkom spowolnienia gospodarczego oraz poszukiwanie nowych czynników stymulujących rozwój gospodarczy kraju
- Wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy
- Poprawa sytuacji na rynku pracy, w szczególności poprzez zmniejszenie ryzyka utraty pracy, pomoc w jej podjęciu oraz przystosowanie pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce.
- Stymulowanie zielonej i cyfrowej transformacji gospodarce i społeczeństwie

- Zwiększenie dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach
- Poprawa jakości rządzenia
- Poprawa jakości edukacji, w tym wsparcie edukacji włączającej oraz cyfryzacji procesów edukacyjnych
- Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie
- Wzmocnienie efektywności, jakości, odporności i wydolności systemu ochrony zdrowia, w celu dostosowania go do aktualnych trendów epidemiologicznych i demograficznych oraz zwiększenie dostępności do usług zdrowotnych
- Odpowiedź na wyzwania demograficzne poprzez m.in. poprawę dostępu do opieki nad dziećmi i do opieki długoterminowej.

I spotkanie inauguracyjne 6.08.2020 .(Prezentacja załącznik nr 1) Podczas spotkania przedstawiono założenia KPO oraz omówiono kryteria ramowe:

1. projekt zawierający reformy i/lub inwestycje (także w formie projektów parasolowych),
2. posiada jasno określone cele (pośrednie i końcowe) oraz wskaźniki,
3. spełnia wymogi KE określone dla KPO*
4. realizuje cele SOR
5. ma uzupełniający charakter względem dokumentów przygotowywanych na potrzeby aplikowania o środki UE w latach 2021-2027 (UP i programy ją realizujące, dokument na potrzeby FST, inne dokumenty wdrożeniowe),
6. spójny z KPR oraz Krajowym Planem na rzecz Energii i Klimatu (ostatnia wersja),
7. kwoty szacowanych kosztów projektu racjonalne i wiarygodne oraz proporcjonalne do spodziewanego wpływu na gospodarkę i zatrudnienie,
8. okres rzeczowej realizacji projektu inwestycyjnego nie przekracza 31 lipca 2026 r., zaś finansowej realizacji 31 grudnia 2026 r.
9. ma trwały wpływ na państwo członkowskie

II spotkanie 20.08.2020r.(prezentacja załącznik nr 2) Omówiono i przyjęto propozycje zmian w celach, wskaźnikach i kryteriach.

III spotkanie 3.09 2020 już z udziałem naszych przedstawicieli (załącznik nr 3). Wnioski ZM w temacie rynek pracy oraz Aleksandry Wąsik w temacie edukacji zostały uwzględnione.

RYNEK PRACY

- Rewizja układu celów pośrednich: usunięcie celów dotyczących: aktywizacji zawodowej os. biernych, przeciwdziałania negatywnym skutkom spowolnienia

gospodarczego, ew. stymulowania zielonej i cyfrowej transformacji w gospodarce i społeczeństwie (brak działań i typów projektów)

- ❑ Rozbicie wskaźnika dot. utworzonych i utrzymanych miejsc pracy na 2 odrębne, zmiana brzmienia wskaźnika dot. poprawy sytuacji na r. pracy
- ❑ Typy projektów: propozycja demarkacji między KPO (infrastruktura) a EFS+ (utrzymanie) w zakresie opieki nad dziećmi do l. 3

EDUKACJA

- ❑ Przeformułowanie brzmienia celu głównego
- ❑ Dodanie obszarów: szkolnictwo wyższe/ wyrównywanie szans edukacyjnych/ zwiększanie atrakcyjności nauczania
- ❑ Dodanie wskaźników dot. osób dorosłych, które podniosły kompetencje, wdrożonych rozwiązań sprzyjających rozwojowi nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz „uczenia się przez całe życie.”
- ❑ Podejmowane działania: usunięcie tworzenia sieci branżowych, dodanie rozwiązań sprzyjających rozw. nowoczesnego systemu kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, odpowiadających na potrzeby nowoczesnej gospodarki

Zgłosiliśmy uwagi i wnioski o doprecyzowanie:

Potrzeba precyzyjnego wskazania kto i kiedy ocenia poszczególne projekty na podstawie poszczególnych typów kryteriów

Wskazanie roli partnerów społecznych i ekspertów na poszczególnych etapach prac nad KPO

Potrzeba doprecyzowania sposobu i momentu oceny poszczególnych kryteriów

Kwestia „warunkowej” zgodności z KPO (projekty rokujące)

Doprecyzowanie sposobu postępowania z projektami/ programami niespełniającymi kryteriów ramowych (dostępu) lub niezgodnych z matrycą

Konieczność uzupełnienia materiału o aspekty finansowe KPO i podział środków

Doprecyzowanie kwestii wprowadzania poprawionych fiszek do systemu SL2014.

Komisja Europejska koryguje propozycje Polski w KPO.

Informacja z X spotkania Grupy roboczej ds. społeczeństwa KPO. 26.11.2020.

Zgodnie ze zgłoszonymi wnioskami OPZZ z poprzedniego posiedzenia przedstawiono podsumowanie dialogu nieformalnego z KE w obszarze spójność społeczna.

Spotkanie odbyło się 18 listopada i dotyczyło rynku pracy, edukacji i przeciwdziałania ubóstwu.

Zgodnie z oczekiwaniami KE przypomniła o konieczności uwzględnienia w treści proponowanych reform zagadnień z CSR 2019 i 2020.

Reforma w KPO ma być jako połączenie działań legislacyjnych i inwestycyjnych w jedną całość.

Konieczność prawidłowego doboru wskaźników i kamieni milowych jako kluczowego elementu KPO.

Odnosnie Edukacji:

Nauczyciele i pracownicy systemu oświaty powinni być jednym z głównych „celów” działań

Potrzeba więcej informacji na temat koordynacji edukacji ustawicznej oraz działań, które pozwolą na prowadzenie nowoczesnych zajęć praktycznych

Konieczność współpracy z KPRM/MC oraz z MKiŚ w zakresie działań dotyczących cyfryzacji i efektywności energetycznej systemu oświaty

Niekwalifikowalność działań planowanych względem Polaków poza granicami RP.

Odnosnie Przeciwdziałaniu ubóstwu:

Znaczenie procesu deinstytucjonalizacji jako ważnego elementu reformy – konieczność uszczegółowienia działań legislacyjnych

Konieczne większe doprecyzowanie proponowanych rozwiązań, szczególnie w zakresie wsparcia ekonomii społecznej i osób zagrożonych wykluczeniem społ.

Konieczne jest uzupełnienie i wzmocnienie planowanych działań w zakresie lepszego ukierunkowania świadczeń społecznych oraz reformy systemu emerytalnego (w tym wydłużenia efektywnego wieku emerytalnego) w celu zapewnienia zgodności z CSR

Wątpliwości KE dot. kwalifikowalności niektórych propozycji pod kątem zgodności z rozporządzeniem ws. RRF i KPO – np. działania w zakresie zwiększania dostępu do mieszkalnictwa rodzinnego czy poprawy siły nabywczej rodzin z dziećmi

Odnosnie Rynku pracy:

Konieczność połączenia reformy związanej z aktywizacją zawodową opiekunów dzieci i osób zależnych z główną strategią rynku pracy

Potrzeba uzupełnienia KPO o działania służące integracji migrantów i ich rodzin („*fully-fledged integration measures*”)

Istotnym elementem działań w obszarze rynku pracy powinny być rozwiązania, zmierzające do wydłużania aktywności zawodowej

Potrzeba uszczegółowienia kierunków działań wskazanych w fiszce reform

Dalsze kroki:

Do 26.11 resorty przygotowują poprawione fiszki reform

Fiszki reform posłużą do przygotowania projektu KPO

Spotkanie ws. KPO na poziomie politycznym z KE

Projekt KPO zostanie wysłany w połowie grudnia do KE

Dalsze ustalenia dot. systemu wdrażania KPO

ZM zapytał o nasze oczekiwania podczas spotkania ws. KPO na poziomie politycznym. Czy w obecnej sytuacji będzie dotrzymany termin grudniowy

przekazania projektu KPO do KE? Czy przed przekazaniem odbędą się konsultacje w RDS?

W odpowiedzi strona rządowa poinformowała, że pracujemy zgodnie z harmonogramem a konsultacje są planowane, jak nie na RDS to w grupach roboczych.

Następnie przedstawiono prezentację - jak przedstawiać WNIOSEK O DOFINANSOWANIE W RAMACH KRAJOWEGO PLANU ODBUDOWY
Celem wpisywania informacji na temat projektów/programów do CST 2021 jest:

- Identyfikacja potencjalnych potrzeb w zakresie wsparcia z KPO
- stworzenie rankingu inwestycji wpisujących się w realizację reform w poszczególnych obszarach, w oparciu o kryteria przyjęte przez KK PR
- możliwość wykorzystania wpisanych informacji do rozmów z KE na temat KPO

AD m) Zespół międzyresortowy ds. NDS

23.06.2020r. odbyło się 95 posiedzenie Międzyresortowej Komisji ds. Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i natężeń czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy. Było to inauguracyjne posiedzenie w nowym składzie zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2019r. OPZZ reprezentuje Zygmunt Mierzejewski.

Otwierając posiedzenie Prof. dr hab. n. med. Danuta Koradecka powitała wszystkich członków Komisji w szczególności nowych uczestników. Następnie każdy z obecnych dokonał autopromocji. ZM w swoim wystąpieniu przypomniał, że w kwietniu minęła tak istotna dla nas rocznica – 70 lat istnienia CIOP. **Z tej okazji OPZZ** oraz osobiście Renata Górna i Zygmunt Mierzejewski składają życzenia dalszych lat wspaniałego rozwoju i dużych osiągnięć takich jak ostatnie działania - ocena przydatności maseczek, które odbiły się echem na całym świecie.

Rafał Górny przybliżył działania związane z aktualizacją dyrektywy 2000/54/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy w kontekście pandemii COVID -19. 3.06.2020r. przyjęta została Dyrektywa Komisji Europejskiej zmieniająca załącznik III (klasyfikacja czynników biologicznych stanowiących zagrożenie zawodowe) w odniesieniu do włączenia SARS- CoV-2 do wykazu czynników biologicznych w grupie zagrożenia 3.

Państwa członkowskie do dnia 24.11.2020r muszą wprowadzić przepisy tej Dyrektywy.

Następnie przyjęto wnioski do ministra właściwego do spraw zdrowia o umieszczenie koronawirusa SARS-CoV-2 w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia MZ w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

W następnym punkcie obrad przedstawiono uzasadnienia propozycji wartości dopuszczalnych stężeń dla następujących substancji chemicznych: 4-chloro-2-toliloamina i jej chlorowodorek (frakcja wdychalna),

NDS 0,02 mg/m³

NDSCh nie ustalono

DSB nie ustalono

Carc. 1B substancja która jest rozpatrywana jako rakotwórcza dla człowieka

Skóra wchłanianie substancji przez skórę może być tak samo istotne, jak przy narażeniu drogą oddechową

furan,

NDS 0,05 mg/m³

NDSCh 0,1 mg/m³

DSB nie ustalono

Carc. 1B Substancja która jest rozpatrywana jako rakotwórcza dla człowieka

I Substancja o działaniu drażniącym

Skóra Wchłanianie substancji przez skórę może być tak samo istotne, jak przy narażeniu drogą oddechową

kwasy nitrylotriochlorowe i jego sole (frakcja wdychalna)

NDS 3 mg/m³

NDSCh nie ustalono

DSB nie ustalono

Przyjęto proponowane wartości.

Ze względu na częste uwagi i pytania przygotowano opracowanie wyjaśniające wątpliwości pracodawców i pracowników:

Propozycja stanowiska Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN w sprawie częstotliwości wykonywania badań i pomiarów w odniesieniu do prac, w których powstaje frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej w odniesieniu do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2011 nr 33, poz. 166 ze zm.) oraz rozporządzenia MZ z dnia 24 stycznia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (**Dz. U. 2020, poz. 197**)

Po dyskusji i przyjęto stanowisko Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN w sprawie częstotliwości wykonywania badań i pomiarów w odniesieniu do prac, w których powstaje frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej.

Na zakończenie przedstawiono Propozycja Grupy Ekspertów ds. Mikroklimatu odnośnie do zmian w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy

i Polityki Społecznej w zakresie mikroklimatu gorącego na podstawie normy PN-EN ISO 7243:2018-01. Ergonomia środowiska termicznego – Ocena obciążenia cieplnego za pomocą wskaźnika WBGT (temperatura wilgotnego termometru i poczernionej kuli).

17.09.2020r odbyło się 96 posiedzenie Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN.

Pierwszym punktem obrad było przypomnienie jakie obowiązują **ZASADY USTALANIA WARTOŚCI NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ I NATĘŻEŃ CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY W POLSCE I W UE**

Podczas prezentacji przypomniano rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie powołania Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN (Dz. U. 2019, poz. 2201)

Następnie omówiono szczegółowo uprawnienia Komisji:

- Rozpatrywanie i opiniowanie propozycji dotyczących wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

- Opracowanie i wydawanie w miarę potrzeb ekspertyz dotyczących wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

- Przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw pracy własnych wniosków dotyczących wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w celu aktualizacji ich wykazu.

Potem dokładnie omówiono Schemat ustalania wartości NDS i NDN w Polsce

A na zakończenie prezentacji przypomniano co oznaczają wszystkie nazwy i skróty.

W dalszej części omówiono trzy związki chemiczne o działaniu rakotwórczym:

AKRYLONITRYL

NDS: 1 mg/m³

NDSch: 3 mg/m³

NDSP: nie ustalono

DSB: 60 µg *N*-(2-cyanoetylo)waliny (CEV)/l we krwi pobranej po co najmniej 3 miesiącach narażenia

W Polsce dla akrylonitrylu obowiązuje wartość NDS na poziomie 2 mg/m³ oraz wartość chwilowa, NDSCh na poziomie 10 mg/m³, które zaproponowano w 1985 r. W uzasadnieniu tych wartości wzięto pod uwagę zarówno ryzyko nowotworu, jak i badania radzieckie, w których u pracowników narażanych na akrylonitryl w stężeniach 0,7 ÷ 6 mg/m³ obserwowano objawy ze strony ośrodkowego układu nerwowego (ból i zawroty głowy, nudności) oraz podrażnienie

spojówek i błon śluzowych nosa. Ze względu na ww. objawy ustalono, że wartość dopuszczalnego stężenia powinna być ustalona nawet na poziomie 0,5 mg/m³, a wartość 2 mg/m³ była kompromisem przyjętym ze względu na możliwości techniczne.

Unia Europejska nie ustaliła dotychczas dopuszczalnych wartości wiążących akrylonitrylu.

Podczas dyskusji dość krytycznie odniesiono się do zaproponowanych wartości. ZM przypomniał, że UE jeszcze nie ustaliła wartości. . Zaproponowano zasygnalizowanie tych wartości jako koniecznych do przyjęcia w przyszłości. Tak aby przedsiębiorcy w swoich planach zwracali uwagę na zmiany technologiczne.

Następnym czynnikiem była:

Czerwień zasadowa 9

[569-61-9]

NDS 0,02 mg/m³

NDSCH nie ustalono

NDSP nie ustalono

DSB nie ustalono

Carc. 1B substancja rakotwórcza kategorii 1B

Czerwień zasadowa 9 przyjmuje formę krystalicznego proszku, zarówno bezbarwnego, jak i w kolorze czerwonym do ciemnozielonego. Nie występuje naturalnie w przyrodzie. Czerwień zasadowa 9 to barwnik trifenylometanowy używany głównie do barwienia preparatów histologicznych (stanowi podstawowy składnik odczynnika Schiffa). Może być także stosowana do barwienia m.in. tkanin, papieru oraz plastiku.

Czerwień zasadowa 9 znajduje się na 25 miejscu Top 50 substancji rakotwórczych na podstawie liczby pracowników narażonych w Polsce, a z danych Centralnego Rejestru o Narażeniu na Substancje, Mieszanki, Czynniki lub Procesy Technologiczne o Działaniu Rakotwórczym lub Mutagennym wynika, że w 2018 r. narażonych na ten związek było 645 osób (głównie pracowników laboratoriów chemicznych oraz medycznych). W warunkach ekspozycji zawodowej główną drogą narażenia na tę substancję jest układ oddechowy.

W dostępnym piśmiennictwie nie ma informacji na temat objawów klinicznych dotyczących zatruc zarówno ostrych, jak i przewlekłych czerwienią zasadową 9 u ludzi. Nie ma także badań epidemiologicznych osób zawodowo narażonych na ten związek.

Ponieważ nie ma odniesienia do wartości w innych krajach jak i nie ma badań w naszym kraju - to należy ustalić wartości i dokonać analizy jaki jest problem związany z tym związkiem.

Ostatnim rozpatrywanym związkiem był:

FTALAN DIBUTYLU

[84-74-2]

NDS 0,6 mg/m³

NDSCh nie ustalono

NDSP nie ustalono

DSB nie ustalono

Oznaczenia:

Ft –Ftalan dibutyli (DBP) jest przezroczystą, oleistą cieczą o charakterystycznym dla estrów zapachu. Stosowany jest przede wszystkim jako dodatek zmiękczający do żywic i polimerów, a także środek żelujący, rozpuszczalnik, środek przeciwpieniący, przy wytwarzaniu farb nitrocelulozowych, włókien szklanych, kosmetyków, osłonek leków, insektycydów oraz środek smarny.

Ze względu na niską prężność par ftalanu dibutyli w temperaturze pokojowej, zwiększone stężenia par mogą występować jedynie w procesach technologicznych przebiegających w podwyższonej temperaturze, natomiast w przypadku procesów zachodzących w temperaturze pokojowej, w powietrzu środowiska pracy występują głównie aerozole ftalanu dibutyli.

Według danych GIS, w Polsce w 2017 r. było 17 pracowników zatrudnionych w narażeniu na stężenia ftalanu dibutyli > 0,1 – 0,5 NDS.

Ponieważ jest to jeden z trzech ftalanów, jeden ma ustalony NDS, a trzeci jest w opracowaniu to decyzją Komisji należy powrócić do ustalenia NDS łącznie pod koniec roku.

16.12.2020 odbyło się 97 posiedzenie Międzyresortowej Komisji ds. Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w środowisku Pracy. Członkiem Komisji jest Zygmunt Mierzejewski.

Otwierając posiedzenie prof. D.Koradecka podziękowała za dotychczasową pracę i poinformowała, że rolę Przewodniczącego Komisji przejmie prof. Wiktor Zawieska. W podsumowaniu Z.Mierzejewski w imieniu OPZZ podziękował pani profesor za dotychczasową współpracę, wyjątkowo merytoryczną pracę Komisji pod jej przewodnictwem i życzył samych sukcesów w dalszej pracy. Przypomniał, że działalność naukowa prof. D. Koradeckiej poświęcona jest kształtowaniu warunków pracy spełniających niezbędne wymogi ochrony życia i zdrowia pracowników w różnych sektorach gospodarki.

Następnie omówiono propozycje NDS:

1. N-Metyloformamid 1 – stosowany jako rozpuszczalnik do ekstrakcji węglowodorów aromatycznych, wykorzystywany m.in. w rafineriach ropy naftowej; jako prekursor w specjalistycznych reakcjach aminowania; jako półprodukt do syntezy pestycydów (np. owadobójczego Formothronu); do produkcji izocyjanianu metylu, ligandu w chemii koordynacyjnej; jako rozpuszczalnik w aluminiowych kondensatorach elektrolitycznych. Zaproponowana wartość **NDS: 3,3 mg/m³**. Po dyskusji wartość przyjęto.
2. Pyły drewna – frakcja wdychana - Drewno jest surowcem przemysłu drzewnego, stosowanym w postaci drewna litego lub w formie

przetworzonej. Zawodowe narażenie na pyły drewna występuje podczas obróbki i przerobu drewna. Największe poziomy stężenie pyłów drewna w środowisku pracy odnotowano w zakładach meblarskich i stolarskich. Zaproponowana wartość to **NDS 2 mg/ m³** oraz oznakowanie pyłów drewna jako substancja rakotwórcza zgodnie z załącznikiem nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia oraz, ze względu na możliwe działanie uczulające – literą „A”.

3. Związki chromu (VI) Są stosowane w obróbce powierzchni metalowych w celu zabezpieczenia przed korozją lub w celach dekoracyjnych (chromowanie, anodowanie), jako dodatek do stali nierdzewnej chromowej, w syntezie chemicznej jako silny środek utleniający i jako katalizator, do produkcji niektórych pigmentów, inhibitorów korozji, środków do ochrony drewna. Powstają również podczas spawania i cięcia plazmowego. Przyjęto wartość NDS: 0,005 mg/m³

Następnie przedstawiono sprawozdania roczne z prac zespołów ekspertów oraz przedstawiono plan pracy zespołów w 2021r.

- ds. Czynniki Chemicznych i Pyłowych
- ds. Czynniki Biologicznych
- ds. Czynniki Fizycznych
- ds. Pól Elektromagnetycznych
- ds. Mikroklimatu
- ds. Promieniowania Optycznego.

Sprawozdania przyjęto jednogłośnie.

AD3) Inicjatywy

1. Prace nad. EZŁ

Komisja Europejska przedstawiła [Europejski Zielony Ład](#) – plan **zbudowania zrównoważonej gospodarki UE** poprzez dostrzeżenie w wyzwaniach związanych z klimatem i środowiskiem naturalnym możliwości we wszystkich obszarach polityki oraz przeprowadzenie transformacji, która będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu.

Intensywne prace trwały do początku marca. Powołaliśmy szereg ekspertów odbyliśmy wiele spotkań roboczych oraz zbieraliśmy wnioski na posiedzenie Komisji Gospodarki planowanej na 1 kwietnia. Odbyliśmy też spotkanie wyjazdowe w Berlinie w połowie lutego. Teraz jesteśmy w trakcie oczekiwania na zmiany przez KE. Niezależnie zbieramy informacje i stanowiska w tej sprawie.

2. Prace nad FST.

Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST) to pierwszy ważny filar Europejskiego Zielonego Ładu – flagowego projektu przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen. Jego koncepcja jest opisana w przedstawionym właśnie projekcie rozporządzenia. Będzie ono teraz negocjowane pomiędzy Radą, Komisją Europejską i Parlamentem. Celem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu i niesprawiedliwemu rozkładowi kosztów transformacji między grupami społecznymi i krajami z różnym miksem energetycznym. **Według pierwotnych założeń miał być to fundusz dla regionów węglowych. Wówczas Polska byłaby jego największym beneficjentem, bo z 237 tys. górników w Europie niemal połowa zatrudniona jest w Polsce.** Jednak chętnych w kolejce po pieniądze ustawiło się wielu. Ostatecznie ponad 100 regionów w UE będzie mogło się ubiegać o środki, bo już nie chodzi o odejście od węgla, tylko od emisji ze wszystkich paliw kopalnych. W ostatnim roku Komisja intensywnie pracowała nad koncepcją funduszu. To był czas, żeby przedstawiać swoje propozycje. Teraz, po publikacji projektu rozporządzenia, które będzie przyjmowane zwykłą większością głosów w Radzie Europejskiej, zmiany będą bardzo trudne.

3. Prace nad raportem o globalnym kryzysie.

Podczas obrad Komisji Gospodarki usłaliliśmy, że bierzemy udział w pracach nad raportem. Uczestniczyłem w pracach dwóch grup roboczych. Prof. Soroka zobowiązał się do;

Zapewniam Koleżanki i Kolegów, iż z żelazną konsekwencją będę działał by postęp naszych prac był odpowiedni i by prace nad nim zostały w miarę szybko doprowadzone do końca. Proponuje zasadę, którą powinniśmy kierować się w naszej pracy: patrzeć wizjonersko i daleko, jednocześnie trzymać się realiów, czyli takie połączenie romantyzmu z pozytywizmem. Chodzi oto aby Raport miał cechy dokumentu strategicznego, a jednocześnie aby zawarte w nim oceny i rekomendacje praktyczne były możliwe do realizacji. Nie tylko przez polityków, jeśli zainteresują się naszym Raportem, jak i przez ruchy i siły społeczne, które- wierzę w to - uaktywnią się, w tym nowe się narodzą i doprowadzą do koniecznych, jakościowych i przełomowych zmian.

Zakończenie prac Konwersatorium "O lepszą Polskę" nad Raportem o globalnym kryzysie finansowo-gospodarczym spowodowanym pandemią koronawirusa

Na początku listopada 2020 roku Konwersatorium "O lepszą Polskę", powołane z inicjatywy Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego,

zakończyło- rozpoczęte w marcu br. - prace nad opracowaniem Raportu o globalnym kryzysie finansowo-gospodarczym spowodowanym pandemią koronawirusa. Raport składa się ze wstępu i zakończenia oraz dwóch części. Pierwsza część zawiera diagnozę globalnego kryzysu finansowo-gospodarczego zdeterminowanego przez pandemię koronawirusa w obszarze gospodarczym, społecznym, politycznym i geopolitycznym, natomiast część druga – jego prognozę w tych obszarach.

Inicjatywa opracowania Raportu była obywatelska, nie związana z partiami politycznymi. Warto podkreślić, że Raport powstał na zasadzie wolontariatu – w oparciu o pracę społeczną. Opracowało go 35 niezależnych ekspertów o różnych poglądach, wśród których są zarówno pracownicy naukowcy, jak i praktycy będący menadżerami i przedsiębiorcami. Koordynatorem całości prac był prof. ucz. dr hab. Paweł Soroka-pracownik naukowy Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, a jednocześnie koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego. Raport zostanie wydany przez Dom Wydawniczy ELIPSA. Powstaje także jego wersja anglojęzyczna w tłumaczeniu dr Jolanty Cichosz.

Na stronach internetowych www.raportokryzysie.pl zamieszczamy spis treści Raportu, wstęp i jego I część będącą diagnozą kryzysu oraz jego zakończenie. Całość Raportu łącznie z bibliografią zawierać będzie wydanie książkowe przygotowywane przez Dom Wydawniczy Elipsa. Będzie ono do nabycia w księgarniach i w sprzedaży internetowej na początku przyszłego roku.

Wersja końcowa była omawiana podczas spotkania w OPZZ oraz podczas Posiedzenia Zespołu gospodarczego RDS.

Uwagi do jednego z rozdziałów:

2.7. Rynek pracy

Wpływ COVID-19 na rynek pracy w Polsce można rozpatrywać z punktu widzenia makroekonomicznego, funkcjonowania samorządu terytorialnego oraz instytucji publicznych, przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych. Wystąpienie COVID-19 miało miejsce w okresie wzrostu gospodarczego (PKB w 2019 r. wzrósł o 4,0 %) przy najniższej od okresu transformacji gospodarczej stopie bezrobocia (w marcu 2020 r. wyniosła ona 5,4 %). Wprowadzone obostrzenia doprowadziły do gwałtownego ograniczenia funkcjonowania gospodarki, w tym rynku pracy.

Bezpośrednim odzwierciedleniem sytuacji na rynku pracy jest poziom rejestrowanej stopy bezrobocia oraz liczby dostępnych miejsc pracy. W kwietniu 2020 r. stopa bezrobocia wzrosła 0,3 punktu procentowego w stosunku do marca tego roku, osiągając poziom 5,7 %. Jednocześnie zanotowano 26% mniej wolnych miejsc pracy niż miesiąc wcześniej.

Rynek pracy należy rozpatrywać w aspektach doraźnych oraz długofalowych. Obecna sytuacja jest trudna w ocenie, gdyż z jednej strony wiele firm otrzymuje wsparcie z klauzulą utrzymania zatrudnienia z drugiej jeszcze nie następują negatywne skutki zatrzymania inwestycji lub jej radykalnego ograniczenia. Będą przekładać się na wiele negatywnych skutków w kilku następnych latach. Kryzys spowodował, że o swoje miejsca pracy zaczynają dbać wszystkie kraje. Dlatego jasnym jest, że niektóre produkcje firm międzynarodowych zostaną

ograniczone lub wyprowadzone z Polski. W wielu firmach zawieszono dyskusje z pracownikami na temat przyszłorocznych planów strategicznych - w innych firmach nie kryją się z ograniczeniami w planowych działaniach rozwojowych. Przełoży się to na tworzenie planów ograniczenia zatrudnienia połączone z planami dobrowolnych odejść (w firmach gdzie działają związki zawodowe) lub szybkiej redukcji w innych.

Faktem jest, że jest mniejsza presja na podnoszenie wynagrodzeń. Jednak nie wspomina się o tendencji odwrotnej. W wielu firmach następuje zmniejszenie wynagrodzeń. W jednych po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi w innych bez żadnego logicznego uzasadnienia.

Przypominam o fakcie z poprzedniego kryzysu kiedy związki zawodowe zgodziły się na czasowe ograniczenie wynagrodzeń a podniesienie po kryzysie. Z badań wynikało, że w 70 % ta obietnica nie została zrealizowana. Istnieje pojęcie biednych pracujących. W ostatnich latach grupa ta uległa zmniejszeniu. Teraz podwoi się (tak wynika z przeprowadzonych badań.) Spowoduje to określone negatywne skutki społeczne I o tym trzeba pamiętać. Nałożenie się na trudną sytuację na rynku pracy wymagań ekologicznych i środowiskowych forsowanych przez UE już doprowadza do planów wyprowadzenia kluczowych gałęzi przemysłu do innych krajów. Spowoduje to radykalny wzrost bezrobocia. System przekwalifikowania pracowników to zapisy na papierze. W rzeczywistości faktycznie nie istnieje. Trudno zrozumieć propozycje kursu handlowego dla hutników i propozycja pracy w sklepie 50 km od miejsca zamieszkania.

AD 4) Udział w procesie legislacyjnym:

Otrzymałem i do konsultacji wysłałem 247 projektów ustaw i innych dokumentów wymagających konsultacji. Otrzymałem uwagi do 42 projektów (do niektórych po kilkanaście uwag, propozycji zmian)

Nasze postulaty:

- 1) Rezygnacja z możliwości negocjowania porozumień zbiorowych przez przedstawicieli pracowników wyłanianych *ad hoc*.
- 2) Zwiększenie poziomu uzwiązkowienia i możliwości reprezentacji pracowników przez związki zawodowe. Dopuszczenie do negocjowania porozumień zbiorowych delegatów związkowych z jednoczesnym pozostawieniem związkom zawodowym swobody w sprawie wyboru tego, czy delegat ma pochodzić spośród załogi czy spoza niej.
- 3) Zmiana modelu pracodawcy. Prowadzenie negocjacji z udziałem podmiotu rzeczywiście decydującego o sytuacji pracowników – Realny Pracodawca.
- 4) Odformalizowanie procedur negocjacyjnych.
- 5) Notyfikacja układu zamiast rejestracji.
- 6) Rozszerzenie przedmiotu negocjacji zbiorowych. Reglamentowanie przepisów, które mogą być modyfikowane, rozszerzenie listy wyjątków o dopuszczalny okres zatrudnienia na podstawie umów

terminowych, długość okresu wypowiedzenia, wykorzystanie zaległego urlopu, liczba nadgodzin i wynagrodzenie za nie. Przykładowo, przy ustawowej obniżce wymiaru czasu pracy do 38 godzin tygodniowo pozostawienie do regulacji układowej czasu pracy powyżej wymiaru do limitu 48 godzin.

7) Przyznawanie preferencji przy zamówieniach publicznych dla firm, które są objęte układami zbiorowymi.

8) Wprowadzenie dla pracodawców zatrudniających określoną liczbę pracowników obowiązku zrzeszania w organizacjach pracodawców czy też inicjacji rozmów mających na celu zawarcie układu.

9) Utworzenie przy Radzie Dialogu Społecznego Centrum Negocjacji Zbiorowych jako niezależnego ośrodka eksperckiego, mającego na celu wsparcie dla prowadzenia negocjacji, mediacji, arbitrażu, sporządzania analiz czy też doradztwa.

10) Stworzenie formalnych możliwości do uznania części porozumień kończących spory zbiorowe jako układy zbiorowe.

11) Zwiększenie konsensualności i zakresów regulaminów wynagradzania i pracy.

Inne ważne uwagi do prognozy gospodarczej:

Obecna sytuacja (powrót obostrzeń związanych z koronawirusem i trudna do przewidzenia sytuacja w IV kwartale) stwarza konieczność, aby opracowanie oprzeć na obecnej ocenie prognozy gospodarczej a nie z lipca:

W prognozie gospodarczej z lata 2020 r. przewiduje się, że gospodarka strefy euro skurczy się o 8,7 % w 2020 r., a w 2021 r. ponownie wzrośnie o 6,1 %, natomiast gospodarka UE według przewidywań skurczy się w 2020 r. o 8,3 %, a w 2021 r. wzrośnie o 5,8 %

Europejska prognoza gospodarcza (lato 2020 r.), *European Economy – Institutional Paper*, 132 (lipiec).

Według ocen ekspertów niezależnych wzrost o 5,8% jest nierealny trzeba oprzeć się na możliwej 4,0%

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności jest symbolem determinacji UE w stawianiu czoła stojącym przed nią wyzwaniom w ramach wspólnego podejścia.

Mimo naszych powtarzanych coraz częściej uwag nie reaguje się i nie uwzględnia coraz bardziej powszechnego wyprowadzania produkcji do krajów poza UE. Jest to kluczowe zagrożenie i tylko wspólne natychmiastowe działania temu mogą zapobiec.

„Konieczne jest również wspieranie regionów, gałęzi przemysłu i pracowników najbardziej dotkniętych skutkami transformacji ekologicznej oraz łagodzenie społeczno-gospodarczych skutków transformacji. Jest to niezbędne, aby zapewnić równe i sprawiedliwe szanse dla obywateli i przedsiębiorstw „

Hasło powtarzane w każdym dokumencie ale bez żadnych konkretów i propozycji realizacji.

„Transformacja ekologiczna

Wszystkie krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności będą musiały w dużej mierze koncentrować się zarówno na reformach, jak i inwestycjach wspierających transformację ekologiczną. Aby wypełnić zobowiązanie Rady Europejskiej do osiągnięcia celu polegającego na uwzględnianiu kwestii klimatu na poziomie 30 % zarówno w wieloletnich ramach finansowych, jak i w odniesieniu do instrumentu „Next Generation EU”, każdy plan odbudowy i zwiększania odporności będzie musiał obejmować co najmniej 37 %

wydatków związanych z klimatem. **Europa dąży do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. i zamierza znacznie podnieść poziom swoich ambicji w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r.**”

W poprzednim dokumencie była wzmiana o dążeniu do spełnienia proponowanych norm ekologicznych przez wszystkie rozwinięte kraje świata. Teraz ani słowa o tym - świetnie wiemy, że jak kraje europejskie wprowadzą określone normy a inne kraje nie - to przestaniemy być konkurencyjni w wielu gałęziach przemysłu - to jest działanie samobójcze. Nie można tak postępować.

Zygmunt Mierzejewski

AD5) Szkolenia

W dniu 8.01.2020r. odbyło się szkolenie dla członków Rady Dialogu Społecznego, Zespołów problemowych RDS i Branżowych Zespołów Trójstronnych na temat zagadnień związanych z Semestrem Europejskim. O takie szkolenie wnioskowali członkowie Komisji Gospodarki i Systemu Ekonomicznego OPZZ podczas obrad w dniu 13.12.2019r. Podczas tych obrad przedstawiono informacje o działaniach OPZZ podejmowanych w ramach Krajowego Programu Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020” i Semestru Europejskiego. Piotr Ostrowski zaprezentował stanowisko Prezydium OPZZ z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie przyszłości Semestru Europejskiego oraz postępy Polski w realizacji Europejskiego Filaru Spraw Socjalnych.

W szkoleniu - OPZZ reprezentowała największa grupa naszych członków.

Uczestników spotkania powitali ustępujący Przewodniczący Zespołu ds. rozwoju dialogu społecznego Z.Żurek oraz nowo powołany W. Ilnicki. W wystąpieniu podkreślili wagę i rolę partnerów społecznych w pracach nad strategiami europejskimi. Niestety RDS nie przychylił się do propozycji powołania specjalnego Zespołu.

Założenia włączenia RDS w proces Semestru europejskiego omówiła E.Doboszyńska. Przypomniała, że dużą rolę partnerów społecznych na każdym etapie w tym procesie przewidziała UE. U nas pracuje Międzyresortowy Zespół

ds. Strategii „Europa 2020” w którym uczestniczymy oraz tym tematem zajmuje się grupa robocza ds. dialogu europejskiego w RDS. Oceny raportów oraz prace nad Semestrem Europejskim powinny być w RDS wzmocnione. Mamy dużą szansę, jeżeli będziemy aktywni od początku prac każdego roku.

Następnie B.Surdykowska omówiła przyczyny wprowadzenia Semestru Europejskiego(SE), nowe zarządzenia gospodarcze oraz rolę partnerów społecznych w tym procesie. (przybliżyła podstawowe pojęcia – co to jest SE, które dziedziny gospodarki obejmuje jak wygląda procedura i jego fazy, jakie są najważniejsze publikowane dokumenty w ramach SE, cykle zaleceń dla Polski). Przybliżyła rolę Europejskiego Filaru Praw Socjalnych szczegółowo omówiła dwie kategorie – kształcenie, szkolenie i uczenie się przez całe życie oraz uczciwe warunki pracy (pt 8 tego dokumentu mówi o dialogu społecznym i społecznym zaangażowaniu pracowników).

O znaczeniu SE w procesie integracji UE mówiła Aneta Piątkowska z MR. Przypomniała rolę Międzyresortowego Zespołu oraz jego doświadczenia.

Znaczenie SE z punktu widzenia komisji Europejskiej omówił B.Otachel z przedstawicielstwa KE w Warszawie - doradca ds. ekonomicznych ESO.

Po przerwie ocenę SE dokonywały dwie grupy a wnioski przedstawione zostały na wspólnym spotkaniu.

Zygmunt Mierzejewski był sprawozdawcą pierwszej grupy a panel prowadził D.Owczarek OPZZ. Mówił o zbyt krótkim czasie na ocenę dokumentów, słabej skuteczności zgłaszanych uwag, wieloznaczności sformułowań, za płytkich celach ograniczających integrację, nierównomierną siłę oceniających gdyż nie ma zgody przedstawicieli KE na wzmacnianie partnerów społecznych pomimo wielu starań. Mówił o konieczności równomiernych obciążeń podczas zbliżającego się kryzysu. Żeby nie była tak jak przed laty, że koszt poniesie pracownik a nie wszyscy. Podkreślał rolę Europejskiego Filaru Praw Socjalnych.

Odbyłem szkolenia w ramach projektu realizowanego przez OPZZ. Dwie dalsze transze szkolenia przełożono na ten rok.

AD6) Konferencje

Przeregulowana Dyrektywa UE

W dniu 27 lutego 2020 r. w Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” w Warszawie, ul. Limanowskiego 23 odbyła się międzynarodowa konferencja pt. **Delegowanie pracowników – rozporządzenie nr 883/2004, dyrektywa 2018/957 oraz dyrektywa 2014/67/UE. Orzecznictwo sądów polskich w zakresie swobody przepływu pracowników oraz koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.**

Konferencja odbyła się w ramach projektu **MoveS** realizowanego w 32 krajach, którego celem jest dostosowanie wysokiej jakości aktów prawnych do wdrażanych rozwiązań wynikających z Dyrektywy.

Konferencja podzielona była na 2 sesje: pierwsza dotyczyła zagadnień związanych z delegowaniem pracowników w kontekście nowych przepisów dotyczących swobody przemieszczania się i koordynacji (wiarygodność dokumentów A1, praca marginalna i marginalizacja w kontekście zatrudnienia i samozatrudnienia, współpraca instytucji właściwych państw UE oraz inne zagadnienia), a druga poświęcona była zagadnieniom związanym z orzecznictwem sądów polskich w zakresie swobody przepływu pracowników i koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego 2010–2019. Konferencja miała na celu m.in. podniesienie świadomości partnerów społecznych, prawników, sędziów, organizacji pozarządowych, ekspertów, naukowców oraz innych osób w omawianych obszarach.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele Komisji Europejskiej, polscy przedstawiciele władzy właściwej i instytucji właściwych oraz polscy i unijni eksperci, którzy zajmują się podaną wyżej tematyką. W czasie spotkania przedstawiono problemy i przeszkody, które powstają na obecnym etapie stosowania regulacji dotyczących swobody przemieszczania się obywateli UE oraz koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Uczestnikami konferencji byli: eksperci, przedstawiciele środowisk naukowych, sędziowie, przedstawiciele pracodawców, związków zawodowych, administracji publicznej, instytucji gwarantujących ochronę osobom korzystającym z prawa do przemieszczania się w Unii Europejskiej. Ze strony OPZZ w Konferencji uczestniczyli Jakub Kus, który był panelistą oraz Magdalena Kossakowska i Zygmunt Mierzejewski.

Otwierając Konferencję **Elżbieta Bojanowska**, dr, dyrektor Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych przedstawiła czym się zajmuje IPiSS:

Instytut Pracy i Spraw Socjalnych jest placówką naukowo-badawczą podejmującą problemy pracy i polityki społecznej w sposób interdyscyplinarny. Kierunki prac badawczych są dostosowane do bieżących potrzeb polityki społeczno-gospodarczej kraju. Badania w wielu dziedzinach są prekursorskie. Pośród obszarów badawczych IPiSS wymienić można: analizy rynku pracy i efektywności instrumentów polityki społecznej i polityki rynku pracy, prognozę podaży i popytu na pracę w Polsce, badania dotyczące procesów migracyjnych, zatrudnienia cudzoziemców, społecznego ustroju pracy, zarządzania zasobami ludzkimi, systemów motywacyjnych, zagadnień pracy i ubezpieczeń społecznych.

Następnie **Gertruda Uścińska**, prof., ekspert krajowy MoveS, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych szczegółowo przedstawiła cele projektu podkreślając wielkie znaczenie w

rozpowszechnianiu wiedzy i konieczności dotarcia do praktyków i budowaniu sieci interesariuszy.

Następnie przypomniała, o jakich aktach prawnych będziemy rozmawiać: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”), Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług.

Caritta Rammus przedstawicielka Komisji Europejskiej omówiła ostatnie zmiany wynikające ze zmian w poprzedniej Dyrektywie (materiał jest obszerny dlatego do sprawozdania dołączamy materiały konferencyjne. Są w nich zawarte wszystkie zmiany oraz pełne ich uzasadnienie).

Następnie **Agnieszka Wołoszyn**, zastępca dyrektora Departamentu Prawa Pracy, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej omówiła proces implementacji dyrektywy. Przypomniała, że projekt ustawy jest obecnie w konsultacjach społecznych, także termin wprowadzenia rozwiązań w lipcu nie jest zagrożony. Tematyka transportu drogowego jest wyłączona z obecnych regulacji, gdyż na ten temat toczy się jeszcze dyskusja w Brukseli. Agnieszka Wołoszyn omówiła szczegółowo nowe zadania, które są przypisane do realizacji przez PIP oraz zaznaczyła konieczność zapisów o odpowiedzialności solidarnej.

W sesji porannej odbyła się debata - Delegowanie pracowników. Rozporządzenie nr 883/2014 i nowe dyrektywy o delegowaniu. Wiarygodność dokumentów A1, praca marginalna i marginalizacja w kontekście zatrudnienia i samozatrudnienia, współpraca instytucji właściwych państw UE.

Sophie Robin-Olivier, prof., ekspert MoveS mówiła o nieprecyzyjnych zapisach w Dyrektywie, braku podkreśleń o równym traktowaniu a zapisy o równej płacy za tą samą pracę są nieosiągalne.

W różnych krajach są różne podstawy prawne dotyczące tych kwestii i wiele pracy przed nami, aby pogodzić ze sobą różne regulacje.

Nicolas Rennuy, dr, ekspert MoveS mówił o kłopotach w wypełnianiu formularzy PDA1 i nieprecyzyjnych zapisach kogo mają dotyczyć (czy delegacje pracowników też muszą to obejmować). Przypomniał o konieczności szybkiego dostępu do wymiaru sprawiedliwości i komplementarności orzeczeń.

Robert Wójcik Dyrektor Departamentu Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego MRPiPS przypomniał trzy aspekty w Dyrektywie, na które nie zgadza się Polska – prenotyfikacji, ustalania siedziby firmy oraz zasiłków dla bezrobotnych. Przypomniał, że wiele zapisów wykracza poza obowiązujące orzecznictwo.

Juna Ceuppens Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego Belgia - przypomniał, że zna stanowisko Polski i je popiera. Zastanawiał się nas celowością wprowadzenia PDA1 i kontrolami – koszty.

Robert Liciecki Lewiatan zastanawiał się nad przeznaczeniem ogromnych środków na nie najważniejszy temat w UE oraz nad tym, czy za tymi zmianami nadąży system ubezpieczeniowy.

Jakub Kus OPZZ – mówił o konieczności innego traktowania pracowników delegowanych – nie typowo biznesowo. Mówił o współpracy administracyjnej krajów UE oraz o konieczności pełnej informacji.

Michał Szypniewski - Uniwersytet Gdański – mówił o celu regulacji – nie jest to nawet prawo pracy, mówił o dietach, o podróżach służbowych i przeregulowaniach w Dyrektywie.

Marek Benio Stowarzyszenie Inicjatywa Mobilności Pracy zapytał kto z uczestników ma PDA1. Uznał, że mamy do czynienia ze zdecydowanym przeregulowaniem wobec osób delegowanych.

Andrzej Szybkie ZUS zapewnił, że ZUS poradzi sobie z lawiną wniosków o PDA1.

W ramach MoveS w wybranych 10 krajach UE (Francja, Niemcy, Włochy, Polska, Hiszpania, Belgia, Węgry, Łotwa, Królestwo Niderlandów i Finlandia) dokonano przeglądu orzecznictwa sądów krajowych dotyczącego **swobody przepływu pracowników (FMW) i koordynacji zabezpieczenia społecznego (SSC)**. Badania dotyczyły (łącznie w zakresie FMW i SSC) następujących zagadnień:

1. jakie kwestie prawne były podejmowane przez sądy w latach 2010-2019 i czy się one powtarzały?
2. czy jakieś orzeczenie krajowe uchyliło jakkolwiek przepis prawa krajowego, który uznano za naruszający prawo UE?
3. czy wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym było uzasadnione/dyskusyjne/niepotrzebne?
4. Czy stosowanie prawa UE lub orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE na szczeblu krajowym było łatwe/trudne albo kontrowersyjne? Na czym te trudności polegały?

Z ogólnych wniosków z badań wynikało m.in., że **w zakresie SSC jest więcej orzeczeń sądów, kwestii powtarzających się i orzeczeń w trybie prejudycjalnym niż w zakresie FMW**; orzeczenia TSUE pomogły w ustanowieniu kryteriów przekrojowych, które są stosowane przez sądy wszystkich państw w celu wykładni prawa UE. Sądy krajowe często opierają swoje wyroki na orzecznictwie TSUE, które dotyczy innego państwa członkowskiego.

Wnioski z badań w zakresie FMW pokazały, że w zainteresowaniu sądów krajowych są takie kwestie jak: pojęcie pracownika, status studentów oraz status członków rodziny; stosowanie zasady niedyskryminacji, głównie z perspektywy dyskryminacji pośredniej (pojęcie

przywileju socjalnego): dostęp do pomocy socjalnej, do opieki, uprawnienia emerytalne, prawa studentów oraz dostęp do sportu zawodowego; dostęp do pracy dla obywateli UE (miejsca pracy zarezerwowane dla obywateli, dostęp do miejsc pracy w sektorze publicznym, wymogi językowe, uznawanie dyplomów), prawo do pobytu osób poszukujących pracy.

Wnioski z badań w zakresie SSC pokazały, że w zainteresowaniu sądów krajowych są kwestie: ustawodawstwa właściwego, delegowania, odmowy wydania formularza A1 lub jego ważności; ograniczenia przy ustalaniu ważności zagranicznego formularza A1 i możliwych konsekwencji; emerytur; zasiłków/świadczeń dla bezrobotnych; zasiłków rodzinnych.

Z ogólnych wniosków z badań wynikało ponadto, m.in., że sądy krajowe nie zawsze występują z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, nawet jeśli jest to konieczne.

Na koniec jedno z pism na wniosek członków związku: W dn. 13 marca 2020 roku przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen powiedziała: *Pandemia koronawirusa to sprawdzian dla nas wszystkich. To nie tylko bezprecedensowe wyzwanie dla naszych systemów opieki zdrowotnej, ale także poważny wstrząs dla naszych gospodarek. Zapowiedziany dzisiaj istotny pakiet gospodarczy to odpowiedź na aktualną sytuację. Jesteśmy gotowi zrobić więcej, gdy sytuacja będzie tego wymagać. Zrobimy wszystko, co będzie konieczne, aby wesprzeć Europejczyków i europejską gospodarkę.*

W nawiązaniu do powyższej wypowiedzi Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych zwraca się do Pana Premiera o podjęcie pilnej interwencji w Komisji Europejskiej na rzecz zawieszenia unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), który – w sytuacji przerwania globalnych łańcuchów dostaw oraz utraty płynności finansowej – dodatkowo obciąża sektor wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej oraz energochłonne sektory przemysłu. Ma to także duże znaczenie w kontekście bezpieczeństwa energetycznego kraju i dostaw ciepła w czasie pandemii.

Nadzwyczajna sytuacja wywołana pandemią koronawirusa może nieść za sobą dalekosiężne i dramatyczne skutki społeczno-ekonomiczne. Jest ona realnym poważnym zagrożeniem dla funkcjonowania gospodarki, przedsiębiorstw, a w konsekwencji dla osób utrzymujących się z pracy i ich rodzin. Ograniczenie do minimum negatywnych społeczno-gospodarczych skutków COVID-19 wymaga inicjowania nowych rozwiązań, ale także rezygnacji z instrumentów, które w obecnej sytuacji obniżają kondycję finansową przedsiębiorstw.

W obecnej sytuacji musimy zrobić wszystko, aby skutki kryzysu spowodowanego przez pandemię koronawirusa były jak najmniej dotkliwe dla gospodarki, dla miejsc pracy i dla dochodów osób utrzymujących się z pracy. Nie możemy dopuścić także do sytuacji, aby zagrożone było także bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Zygmunt Mierzejewski

